

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-žekovalni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Ameriški Slovenci za dobro časopisje in katoliško izobrazbo.

Na ameriških Brezjah v Lemontu blizu Chicaga se je vršil 6., 7. in 8. julija vseslovenski katoliški shod. Vršil se je pred pragom prve stoletnice, odkar je prišel v Ameriko veliki slovenski misijonar in apostol, poznejši škof Friderik Baraga. Proslavi spomina in dela tega velikega moža je veljal ta shod. Bil je tako sijajen, da je bil povse dostojno pečeščenje spomina in zaslug našega slovenskega rojaka. Udeležilo se je shoda okoli 10.000 ljudi, bil je menda dosedaj največji slovenski katoliški shod. Vse pričakovanje je presešlo ne samo število udeležencev, marveč tudi pristno in goreče navdušenje, ki je vladalo na tej veličastni manifestaciji slovenske in katoliške misli med ameriškimi Slovenci. Shod je s svojo prisotnostjo počastil ter njegove udeležence s prisrčnim nagovorom razveselil naš poslanik v Zedinjenih državah sev. Amerike Slovenec dr. Leonid Pitamic.

Poglavitni namen shoda je bil pridobiti kolikor moč vse rojake za Boga in za življenje po sveti veri. Vera je podlaga ne samo večnega življenja, marveč tudi prave in trajne časne sreče. Za naše sorojake v Ameriki je vera obenem najtrdnjša opora njihovega narodnega obstanka. Kdor se v Ameriki izgubi v materializmu, kdor veruje samo v materijo=tvar, v denar in uživanje, kdor se izgubi v lažnjivem svobodomiselstvu in naprednjaštvu, ta je izgubljen za slovensko narodnost.

Z vso oostrostjo se je katoliški shod obrnil proti nekrščanskemu časopisju. Glavni govornik na shodu pater Odilo Hajnšek je povdaril to-le: »Prijetelji! Vsi vemo dobro, kako daleč in kako globoko je brezversko in protiversko slovensko časopisje v Ameriki zapeljalo toliko naših rojakov. Sam sem bridko čutil, da nekateri naši rojaki niso, ne samo Slovenci več, temveč tudi ljudje niso več! Ali je to človeško, nastaviti

revolver na katoliškega duhovnika? Ali je to človeško, duhovnika zgrabiti in ga odvesti na cesto izpred smrtne postelje bolnikove? Ali je to človeško ali je živinsko, zbuditi duhovnika v temni noči in ga poslati 30 milj daleč s presvetim Rešnjim telesom, na cilju pa mu pokazati crknjeno svinjo? Take stvari, da človeku lasje vstajajo, take stvari se dogajajo med Slovenci! Narod, sam odgovori, kdo je temu kriv? Ali ne naše grdo, gnusno brezversko časopisje? Javno moramo danes obsoditi brezversko časopisje! Brezverskemu časopisju boj brez vsakega pardona! Boj na celi črti! To bodi geslo vsem, katerim ljubezen do naroda in do vere naših očetov ni le prazna beseda! Ne samo vsaka hiša, temveč vsak član rodbine, ki zna brati, bodi naročen na en časopis. Vsakdo vsak mesec vsaj pol dolarja za katoliško časopisje!«

Med resolucijami, ki so bile sprejete, se glasi šesta tako: »Vpoštevajoč veliko moč, korist in potrebo katoliškega tiska, zlasti katoliških slovenskih časopisov v Ameriki, pa tudi vpoštevajoč, koliko je slabo časopisje škodovalo in koliko našim dobrim rojakom je iztrgalo iz srca sveto vero: nalaga prvi vseslovenski katoliški shod kot potrebno važno zadevo, če hočemo doseči trajno korist shoda, na srce rojakom, da naročajo in berejo katoliške časopise in naj ne podpirajo, niti ne berejo slabih in protiverskih časopisov.«

Značilna in vsled svoje izrazitosti zanimiva je druga resolucija, ki tako slove: »V dosego poglavitnega namena katoliškega shoda pri mladini je dolžnost slovenskih staršev, da vzgajajo svoje otročiče od zgodnje mladosti v krščanskem duhu, za spopolnjenje odločno katoliške vzgoje pa jih pošiljajo v župnijske šole; katerim svojim sinovom in hčeram bi starši radi poskrbeli višjo izobrazbo, tem naj dovolijo obiskovati sa-

mo katoliške višje šole in univerze. Izobraževalna društva, dramatični klubi, športna društva, pėvska društva naj delajo poleg zabave tudi na srčno kulturo svojih članov. Zato je nujno potrebno, da se ustanovi Prosvetna zveza, ki bo delovala v duhu Katoliške akcije in dajala navodila in smernice katoliškemu izobraževalnemu delu.«

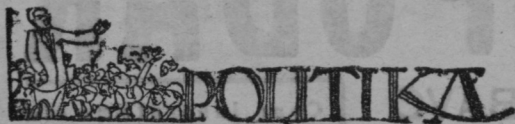
Naši rojaki v Ameriki se zavedajo velikega pomena mladinske vzgoje. Prof. dr. Seliškar iz Sv. Pavla (Minnesota) je povdarjal na katoliškem shodu, kako velika dolžnost katoliških staršev je, da dajo svoji deci katoliško izobrazbo. Na katoliški vzgoji temelji bodočnost katoličanstva. Prav posebno temelji na katoliški vzgoji mladine bodočnost slovenstva v Ameriki. Da se doseže ta cilj, je katoliški shod posebno priporočal mladinska društva, v kojih se bo poleg katoliškega duha tudi gojila slovenska narodna zavest. Kot jako pripravne v to svrhu so se priporočale organizacije Orlov in Orlic. V soboto 6. julija zvečer so Orli in Orlice iz Clevelanda priredili ob prisotnosti našega poslanika dr. Pitamica prelepo akademijo v Chicagu, ki je napravila najlepši utis. Ljudje so navdušeni vzklikali: »To je nekaj čisto našega! To je za našo mladino, ne pa druge stvari, ki vlečejo našo mladino proč od Slovencev!« Vso izobraževalno organizacijo, vsa izobraževalna društva, osobito vsa mladinska društva naj vzame v svoje okrilje Prosvetna zveza, ki se je na shodu kot nujno potrebna ustanovila. Kar se tiče Katoliške akcije, ki jo v Ameriki prvi upeljujejo Slovenci, je poročevalec o tem vprašanju na katoliškem shodu provinc. komisar p. Benigen Snoj predložil naslednje: »V Ameriki in sicer v vsaki slovenski župniji naj bi bile vse cerkvene kakor tudi prosvetne in podporne organizacije nositeljice Katoliške akcije, ki bi se tu v Ameriki imenovala Prosvetna zveza.«

Prvi vseslovenski katoliški shod v Ameriki, ki bo že leta 1933 dobil naslednika je jasen in javen dokaz, kako agilni (delavni) so ameriški Slovenci v obrambi svoje vere in narodnosti. Njihova agilnost izhaja iz prepričanja, da more

samo izvajanje teh načel podaljšati Slo-
vencem v Ameriki življenje, da bodo
mogli obhajati dvestoletnico prihoda
Barage v Ameriko. Besede, izgovorjene

na tem shodu in sklepi, ki so bili na
njem storjeni, pa so takšni, da morejo
vsem Slovincem — zlasti še onim v
stari domovini — biti v pobudo.

V NAŠI DRŽAVI.

Krst našega tretjega kraljeviča. Na praz-
nik Marijinega Vnebovzetja, 15. avgusta,
je bil na Bledu krščen na ime Andrej naš
tretji kraljevič. Kumovala sta knez Pavle
in bivša grška kraljica Elizabeta, sestra
naše kraljice Marije. Krstnih svečanosti
so se udeležili poleg ministrskega pred-
sednika in ministra dvora še štirje ministri
in med temi tudi g. dr. Anton Korošec. Ob
priliki krsta kraljeviča je bilo izdano da-
lekosežno pomiloščenje in podeljenih ve-
liko odlikovanj.

**Ministrski predsednik na potovanju po
Sloveniji.** Od krsta kraljeviča na Bledu se
je podal ministrski predsednik Živkovič v
Kranj, Ljubljano, Kamnik, Celje in preko
Vojnika v Maribor. Gospoda predsednika
je spremljal minister dr. Korošec. V Ma-
riboru si je ogledal bolnico, kaznilnico in
veliko županstvo. Iz Maribora se je na-
potil v Ptuj, Varaždin, Novi Marof, Kri-
ževce in druga manjša mesta zagrebške
oblasti. Povsod je pregledal delovanje ura-
dov in se razgovarjal s prebivalstvom.

**Za Agrarno banko je podpisanih 700 mi-
lijonov dinarjev.** Vršil se je že občni zbor,
katerega se je udeležilo veliko združnih
organizacij.

**Veselo poročilo kmetijskega ministr-
stva.** Kmetijski minister je izdal pregled o
stanju letošnjih kmetijskih pridelkov v na-
ši državi. Poročilo je v glavnem sledeče:
Pšenica je letos prav dobra, čeprav pride-
lek ne dosega lanskoletnega. V ostalem pa
presega letošnji pridelek povprečni pri-
delek v l. 1920 in 1928. Pridelek ječmena,
ži in ovsja je letos tako po kvaliteti ka-
kor po kvantiteti prav dober. Pridelek ko-

ruze bo po dosedanjih poročilih odlični;
prav dober bo tudi v ljubljanski oblasti.
Fižol bo obrodil v ljubljanski oblasti prav
dobro, v mariborski oblasti pa dobro. —
Stanje krompirja in repe je zadovoljivo in
se pričakuje zadovoljiv pridelek, v ljub-
ljanski in mariborski oblasti pa dober. Slad-
korna pesa je v splošnem dobra. — Vino-
gradi so v ljubljanski oblasti dobri, v ma-
riborski nekoliko slabši. — Stanje domače
živine je v pogledu prehrane zadovoljivo,
a glede nege nezadostno. Živinskih kug ni
bilo v večji meri.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posvetovanja v Haagu. O takozvani kon-
ferenci v Haagu smo že poročali obširneje
v zadnji številki. Angleži, ki so bili skra-
ja proti Youngovemu plačilnemu načrtu,
so se pomirili, ker bo tudi njim zvišan let-
ni ključ plačil vojne odškodnine. Na kon-
ferenci zastopane manjše države so pri-
stale na načrte velesil, ker se jim je obljū-
bilo, zvišati odškodnino in znižati njihove
vojne dolgove. Ugoden izid posvetovanj v
Haagu bo imel za posledico izpraznitev
Porenja, ki bo izvedena še letos. Tak je
bil položaj v Haagu do sredine minulega
tedna. Koncem prejšnjega tedna so postali
Angleži nepopustljivi in je možnost, da se
razide haaska konferenca brez pravih
uspehov.

Rusko-kitajski spor. Rusko-kitajski spor
se je obrnil mesto na spravljivo stran, na
sovražno. V kitajski vojski je veliko ru-
skih beguncev, takozvanih belogardistov,
ki izzivajo obmejne spopade med obema
armadama. Ruske čete pod poveljstvom
generala Blicherja so v popolni pripravlje-
nosti razvrščene ob meji. Kitajske oblasti
aretirajo po Mandžuriji sovjetske državljane
in usodo teh bo predvsem ščitila ruska
vojska. Izbruh vojnih nevarnosti je priča-
koati v vsakem trenutku.

Pa ko je mislil pričeti apostolsko delo,
se ga je lotila bolezen, ki ga je dve leti
mučila, tako da ni mogel izvrševati svoje-
ga poklica. Tembolj pa se je potopil v mo-
litev, premišljevanje in proučevanje sve-
tega pisma. Tako se je mislil dobro pri-
praviti za svojo prihodnjo pridigarstvo
službo. Pa je še ni mogel nastopiti, čeravno
je okrevал od svoje bolezni. Nepričako-
vano je dobil od svojega očeta sporočilo,
da je v domačem kraju izbruhnila kuga.
Eudes je z dovoljenjem svojih predstojni-
kov takoj hitel v domovino in je začel stre-
či bolnikom. Delal je po dnevi in po noči,
je tolažil bolnike, jih pripravljал na smrt,
pa jim tudi stregel, kolikor so potrebovali
telesne pomoči. Ko je bolezen minila, se
je spet vrnil v svojo redovno hišo. Sedaj
pa se je v tem kraju začela kuga. In zopet
je bil mladi redovnik, ki se je z vso veliko-
dušnostjo žrtvoval ubogim ljudem. Kuga se
njega samega sicer ni prijela, a vsled na-
porov je bil tako oslabil, da je bilo nje-
govo življenje v nevarnosti. Vse se je bala
za njega in ves kraj je prosil Boga, da ve-
likega dobrotnika bolnikov in revežev
ohrani pri življenju. In res je ozdravel.

Sedaj se je pričelo za njega veliko apo-
stolsko delo. Razen adventnih in postnih
pridig je imel 112 velikih misijonov. Pre-
hodil je cele pokrajine in škofije in je po-
vsod z ognjevito navdušenostjo oznanjal
zveličavne resnice sv. vere. Velikokrat je
moral pridigovati kar na prostem pred
množico, ki je štela 10 do 20 tisoč glav. Iz
prižnice je šel koj v spovednico, da je tam
nadaljeval in dovršil rešitev duš. Na tisoče
in tisoče jih je spreobrnil. A kaj je po-
magalo še toliko spreobrnenj, ko je pa
primanjkovalo duhovnikov, ki bi nadalje
skrbeli za te ovčice, ki so se povrnila hi
Kristusu. Da bi temu pomanjkanju odpo-
mogel, je ustanovil Janez Eudes novo
družbo duhovnikov, ki je imela namen, da
vzgaja dober duhovski naraščaj. Najprej so
v mestu Caen ustanovili veliko bogoslov-
je, v katerem se je vzgajalo do 400 duhov-
nikov. Kmalu so taki zavodi nastali tudi
po drugih škofijah in kmalu je bilo na
Francoskem zadostno število duhovnikov,
ki so bili sposobni vršiti dušnopastirsko
službo med ljudstvom, med katerim je pri-
čel vesel krščanski preporod.

Janez Eudes je oče še druge pobožne
ustanove, ki je obrodila že tudi veliko bla-
goslovljenih sadov. Pri svojem misijon-
skem delovanju je našel veliko žensk, ki
jih zlorabi brezvestna strast, potem pa jih
pusti v sramoti in nesreči. Velikokrat je
tudi videl, kako so taka uboga bitja ravno
radi revščine izročena takemu podlemu
izkoriščanju. Da bi takim nesrečnicam po-
magal, je ustanovil posebno žensko druž-
bo pod imenom »ustanova naše Gospe«. Ta
družba je po večjih krajih napravljala za-
vode, v katerih so imele padle ženske in-
take, ki so bile radi svojih razmer v ne-
varnosti, da se zgubijo, potrebno preskrbo
pa tudi duhovno vodstvo, ki naj bi jih re-
šilo. Danes šteje ta družba naše Gospe po
raznih krajih že 30 zavodov, ki so rešili
že veliko dragocenih človeških duš.

Bil je Janez Eudes tudi tisti, ki je že šlo
ril pobožnost do presvetih Src Jezusa in
Marije še predno je nastopila kot apostol-
ka te pobožnosti Margareta Marija Ala-
kok in je on po svojih zavodih že tudi ob-
hajal praznik presv. Srca Jezusovega.

Kakor je Janez Eudes na tisoče duš pri-
peljal k Bogu, tako je pa predvsem skrbel

Janez Eudes.

Spominski dan 19. avgust.

Letošnji 19. avgust obhajamo prvokrat
od sv. Janeza Eudes, ki je živel sicer že
pred stoletji, a je vzgled tudi za naš čas.
Narodil se je 14. novembra 1601 v Nor-
mandiji v severni pokrajini Francije. Imel
je zelo dobre in pobožne starše. Njegov
oče, ki je bil zdravnik, je n. pr. vsak dan
molil brevir, kakor ga morajo moliti du-
hovniki in bolnikom je bil velikokrat s svo-
jimi opomini tudi dušni zdravnik. Ni čud-
no, da je v taki hiši mladi Eudes rasel v
vsej pobožnosti in bil vzgled vsem drugim
otrokom v okraju. Kolikokrat so ga lahko
videli zatopljenega v pobožno molitev pred
tabernakljem. Nekoč je videla mati, kako
je njen sinček pokleknil pred dečka, od
katerega je dobil zaušnico in ga prosil:
»Udari me še po drugem licu!«

S 14 leti je prišel v šolo, ki so jo vodili
redovniki iz Družbe Jezusovč. V šoli je

bil vzgled marljivosti, pa tudi lepega živ-
ljenja. Tudi je že v tej nežni dobi napravil
obljubo vednega devišstva in jo položil v
roke najčistejše Device. Ko je dokončal
šole, je po treznem prevdaru sklenil, da
postane sveteni duhovnik. Premagati pa je
imel veliko oviro. Ko se je vrnil v domačo
hišo, so ga starši hoteli obdržati pri sebi in
oče mu je tudi že izvolil nevesto. Le po
daljših bojih si je Eudes privojeval od
staršev privoljenje, da stopi v duhovski
stan. Začel se je nanj pripravljati s vso
vnemo in njegov namen je bil, da postane
res pravi duhovnik. A zopet so mu bili
ovira starši, ki so si obetali od duhovskega
poklica svojega sina preveč svetnih kori-
sti, časti in gmotnega blagostanja. Zopet
se je Janez boril zoper mišljenje svojih
staršev in je naposled zmagal. Niso ga več
silili, da bi se potegoval za kako častno in
bogato službo, temveč pustili so ga, da se
je posvetil samo delu za božjo čast in zve-
ličanje duš. Pridružil se je gorečemu du-
hovniku Berutu, ki je ustanovil posebno
družbo takoimenovanih oratorijancev. Pod
njegovim vodstvom je bogoslovec Eudes
hitro napredoval v popolnosti in je bil 20.
decembra 1625 posvečen v duhovnika.

da se ga je sam oklepal z vsem srcem. Bog je pomagal, da se je vedno bolj očiščeval in se mu vedno bolj približeval. Na tej poti ga je vodil Bog posebno s križi in težavami, katerih je bilo njegovo celo življenje polno. Ko je dozorel za nebesa, ga je Bog poklical po plačilo 19. avgusta 1680. Papež Pij XI. ga je v svetem letu 1925, 31. majnika prištel svetnikom.

Janez Eudes je bil velik pomočnik zgubljenih duš. Hodimo tudi mi po njegovih stopinjah! Skrbimo najprej za svojo dušo. A ne bodimo brezbrizni za dušo nesrečnega svojega bližnjega. Gotovo bi še štavalo toliko duš v nesreči, ko bi mi takih nesrečnežev ne obsojali, temveč jim skušali biti v pomoč. Ne imejmo trdega srca, ko je treba včasih kaj žrtvovati za zavode, ki skrbijo za duše ljudi, posebno zapuščene mladine.

Poljski Lurd. Neka čisto posebna vez veže katoličana na preblaženo Devico Marijo. Je to vez med otrokom in materjo, je to razmerje med objokanim zemljanom in milo ter mogočno nebesko Kraljico. Zato vidimo, da imajo vsi katoliški narodi svoja velika in znana Marijina svetišča, v katerih se trumoma zbirajo. Tako imamo mi svoje Brezje, naši od nas odtrgani bratje sv. Višarje in Sveto goro, Hrvatje Trsat, Italijani Loreto, Francozi Lurd, Nemci Einsiedeln. Tudi Poljaki imajo svojo veliko božjo pot v Čenstohovi. Čenstohova je kraj, ki je poljskemu narodu najdražji in kjer se zbira največ ljudstva. V tem svetišču se hrani milostna podoba Matere božje. Staro izročilo pripoveduje, da je to slika slikal sv. Luka, da je bila nekaj časa v Jeruzalemu in nato v Carigradu. V srednjem veku so jo prinesli na Poljsko in se od leta 1382 nahaja v Čenstohovi. V raznih vojskah so Poljaki branili to podobo kot svojo najdražjo versko in narodno svetinjo. Velikokrat je bila ta slika ukradena, oropna, izpostavljena požaru, a se je kljub vsemu ohranila, da pri njej dobiva poljski narod svojo tolažbo, uteho in vzpodbudo k lepemu življenju.

Proslava zlate maše zagrebškega nadškofa po Hrvatskem. Ni samo Zagreb kot prestolnica slovesno obhajal zlato mašo svojega nadškofa, temveč se proslave vršijo po vsem Hrvatskem. 10. in 11. avgusta je bila posebno slovesna proslava v Varaždinu, rojstnem mestu nadškofovem. Bila je slovesna seja mest ega sveta, na kateri je bil nadškof imenovan častnim meščanom, kakor že prej v Zagrebu. V nedeljo pa je služil jubilant slovesno sveto mašo na prostem, pri kateri je bila zbrana ogromna množica ljudstva. Na Veliko gospojnico pa se je začela proslava v Ivaničgradu, ki je bila slovesno zaključena v nedeljo, 18. avgusta z velikansko procesijo, pri kateri je nosil Najsvetejše nadškof. V vseh teh dnevih so bile cerkvene pobožnosti ter razna zborovanja, na katerih naj bi se oživil verski duh.

Odvetnik Dr. Fran Iršolc
v Mariboru
je preselil svojo pisarno iz dosedanjih prostorov v Cvetlični ul. 13/II na Aleksandrovo cesto 48/I, pri Glavnem kolodvoru v hišo mizararskega mojstra Kompara, prej veletrgovina Gaspari-Faninger. 998

Proslava 10 letnice osvobojenja Prekmurja.

Glavna slovesnost v Murski Soboti.

Na izredno slovesen način se je dne 18. avgusta vršila proslava 10 letnice osvobojenja Slovenske Krajine. Krasen, solnčni dan je zvalil tisoče domačih in tujih gostov, ki so že zgodaj zjutraj peš, na vozeh, kolesih in avtomobilih hiteli proti Murski Soboti, ki je v praznični obleki, odeta v narodne in državne zastave, sprejela zavedne in navdušene goste. Po prihodu vlaka so se nove množice vsule v mesto, kjer je v katoliški cerkvi opravil slovesno božjo službo kanonik Slepec, protestantsko senator Štefan Kovač in izraelitski obred rabin dr. Roth. Nato so se množice z zastopniki vojaških in civilnih oblasti poklonile borcem, padlim ob osvoboditvi Prekmurja. Ginljiv je bil prizor, ko je po nagovoru urednika Bajleca zastopnik Nj. Vel. kralja Aleksandra, polkovnik Radović poljubil grobove padlih junakov, kar so storili tudi ostali zastopniki. Na slavnostno okrašeni tribuni pred Scaparjevimi parkom so se nato zbrali zastopniki oblasti, da prisostvujejo mimohodu zavednih zastopnikov Prekmurja. Opazili smo zastopnika Nj. Vel. kralja, polkovnika Radoviča, namestnika komandanta mariborskega vojnega okruha, podpolkovnika Stejskala, namestnika mariborskega velikega župana dr. Stareta, oba slovenska oblastna komisarja, dr. Leskovarja in dr. Natlačena, mariborskega mestnega župana dr. Juvana, ptujskega mestnega župana M. Brenčiča, prof. dr. Slaviča, msgr. Vrežeta, murskosoboškega župana Benka, okrajnega glavarja dr. Lipovšeka in druge odlične goste. V sredini med njimi pa je stal borec in idejni vodja prekmurskih Slovencev, ki je z njimi trpel dolga desetletja, čutil jarem in zapor Madžarov ter se danes opravičeno veseli dneva vstajenja Slovenske Krajine. Ob zvokih deveterih godb se je pričel slavnostni sprevod, ki so ga otvorili domači fantje na konjih. Sledile so velike

množice gasilcev, ki so strumno korakale mimo tribune in žele mnogo pozdravov.

Vrste Orlov in Orlic so prav prijetno vplivale na oko radi pestrosti svojih krojev. Mladeniški in živahni klici dijakov murskosoboške gimnazije »Živela gimnazija!«, so sivolasemu borcu Kleklu izvabile solze veselja. V sprevedu smo zapazili zastopnike vseh občin murskosoboškega glavarstva, zaključili so sprevod trije vozovi; na njih so domači fantje in dekleta prikazovali hišno obrt Prekmurja, tako prejo in tkanje, kakor tudi razpoloženje ob velikih kmetskih praznikih, ob žetvi in bratvi. Množice so se nato vsule pred drugo slavnostno tribuno na Glavnem trgu, kjer so sledili pozdravi zastopnikov oblasti.

V Črensovcih in v Dolnji Lendavi.

Popoldne se je vršilo na čast došlim gostom slavnostno kosilo. Ob tej priliki je bilo več prisrčnih napitnic Nj. Vel. kraju, kraljevškemu domu, vladi, državi ter Slovenski Krajini.

Po kosilu so se odpeljali gostje v Črensovce na dom župnika in rodoljuba Klekla. Tukaj je otvoril zastopnik kralja razstavo domače obrti. Kraljevega odposlanca je pozdravila hčerka gosp. Lutherja. Kraljevi zastopnik je poljubil hleb kruha in ga narezal ter načel vrč vina, ki so ga po slovenski navadi ponudile gostom tri deklice v narodnih nošah. Po ogledu razstave je bil odhod v Doljo Lendavo, kjer je bil sprejem prav prisrčen. Pred mestom je pozdravil goste mestni župan Josip Najbaver. Pet belooblečenih deklic je z deklamacijami pozdravilo zastopnika kralja in višje zastopnike oblasti. Po pozdravu so se podale ljudske množice v mestno cerkev, kjer so bile slovesne litanije in blagoslov.

Po cerkveni pobožnosti je bilo na trgu še kratko zborovanje, katerega je zaključila godba z državno himno.

Odlikovanja naših krščanskih mož v Mariborski oblasti. Povodom krsta tretjega kraljeviča je podpisal kralj ukaz, s katerim je bilo podeljeno v celi državi 28 tisoč osebam odlikovanja. Tokratna številka »Službenih novic« obsega 95 strani. Prinašamo imena naših krščanskih mož, ki so bili tokrat odlikovani: Karagordjevo zvezdo IV. je prejel general Rudolf Maister. Z redom sv. Save III. stopnje: pomožni škof dr. Ivan Tomažič, predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec in zdravnik dr. Franjo Jankovič. Z redom Belega Orla V. mariborski župan dr. Alojzij Juvan, kozjanski dekan g. Marko Tomažič, velikonedeljski g. dekan Friderik Horvat in zavrčki g. dekan Anton Podvinski. Z redom sv. Save IV. stopnje: prosvetni inšpektor v Mariboru g. dr. Fran Kotnik, profesor v p. Josip Kardinar v Celju in Franc Fink, profesor v Mariboru. Mariborski odvetnik g. dr. Andrej Veble in celjski odvetnik dr. Anton Ogrizek; dekan Josip Janžekovič pri Sv. Lenartu; župnik Jernej Francež pri Sv. Marjeti ob Pesnici; kanonik Josip Cerjak v Slov. Bistrici; župnik Vekoslav Cilenšek v Poljčanah; v Celju pa: opat Peter Jurak, ravnatelj Mohorjeve družbe Josip Cajhen, provincijal kapucinov o. Linus Prah in

superior lazaristov o. Alojzij Pohar; nadalje dekan Ivan Toman v Vojniku; župnik Franc Zdolšek pri St. Juriju ob Taboru; dekan Martin Medved v Braslovčah; župnik Fortunat Končan v St. Pavlu pri Preboldu; Ivan Vogrinc pri Sv. Frančišku; mestni župnik Alojz Čiček; župnik Davorin Roškar v Mislinju; dekan Ivan Rotner v Škalah; župnik Ivan Hojnik v Koprivni; župnik Ivan Hornbek v Mežici; dekan Franc Lom v Šmarju pri Jelšah; šolski upravitelj v pokoju Franc Lovrec v Podčetrtku; nadžupnik Franjo Korošec v Sv. Križu pri Rogiški Slatini; dekan Franc Šalomon v Rogatcu; župnik Fran Bratušek na Svetinju; župnik Anton Ravšelj v Cirkoveh; župnik Josip Sinko pri Sv. Lovrencu; župnik Alfonz Svet v Ptuj; ptujski župan Miha Brenčič; dekan Jože Weizl v Križevcih; župnik Andrej Lovrec v Ljutomeru; župnik Jože Klekl v Vel. Dolencih; kaplan Ivan Jerič v Murski Soboti; župnik Ivan Baša v Bogojni; frančiškanski gvardijan in župnik o. Sikst Zbil v Čakovcu. Vsem odlikovancem »Slov. Gospodar« iskreno častita! (Dalje prihodnjič.)

Slovesna preobleka v samostanu šolskih sester v Mariboru. Na Veliko gospojnico 15. avgusta se je vršila v samostanu mariborskih šolskih sester lepa slovesnost preobleke. Redovno obleko so sprejele ob navzočnosti staršev ter sorodnikov te-le kandidatkinje: Amalija Kranjc, s. Mirijam iz Konjic; Marija Golob, s. Norberta iz Šmarja pri Jelšah; Alojzija Intihar, s. Danila iz Galicije; Ana Ščavničar, s.

Filberta z Strigove; Rozalija Zidar, s. Krista iz Rajhenburga; Marija Marovt, s. Vinka iz Braslovč; Marija — žrta, s. Mara iz Stične; Ivana Logar, s. Dizma iz Vodice; Justina Polh, s. Domicija iz Loč; Neža Vidmar, s. Ernesta iz Hinj; Ivana Vidmar, s. Rustka iz Hinj; Helena Trpin, s. Akvila iz Selce; Jedert Žunko, s. Digma iz Cirkovc; Ana Demšar, s. Alakok iz Selce; Elizabeta Pukšbaum, s. Konstantina iz Gozdanj; Barbara Piopivnik, s. Elfrida iz Škocijana; Terezija Benedik, s. Emerana iz Selce; Marijana Koželj, s. Jona iz Smedniča; Ana Jelenc, s. Valerijana iz Podbrezja; Frančiška Jelenc, s. Simeona iz Podbrezja; Marija Frantar, s. Septima iz Kovora; Ana Debelak, s. Florencija iz Sv. Križa na Slatini; Apolonija Port, s. Favsta iz Mozirja; Ivana Pečnik, s. Leona iz Sv. Mihaela; Elizabeta Zagožen, s. Bernardina s. Šmartna ob Dreti; Angela Slapnik, s. Friderika iz Šmartna ob Dreti; Ljudmila Zwitter, s. Avgusta iz Št. Jakoba v Rožu; Alojzija Reven, s. Iluminata iz Velenja; Angela Čremošnik, s. Magna iz Polzele; Katarina Spendel, s. Erazma iz Kovora; Frančiška Alešnik, s. Lioba iz Trbovelj; Marija Horvat, s. Vlasta iz Dolnje Lendave; Julijana Marček, s. Venerija iz Pliberka; Marija Vlast, s. Hermenegilda iz Doberlevasi.

Požar. V ponedeljek, 17. avgusta proti večeru je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Šafarja v Lahovem pri Celju. Žrtev požara je postalo gospodarsko poslopje in svinjak.

Spopad med ribiči in orožništvom. Dne 10. avgusta v noči je zasledovala orožniška patrulja iz Braslovč pod mostom v Polzeli 12 ribičev, ki so lovili na nezakonit način ribe v Savinji. Ko so bili ribiči preseneteni od patrulje, so se vrgli na orožnike in jih hoteli pregnati. V nočni temi so padali strelji, prišlo je do rabe orožja in žalosten zaključek ribjega lova je bil ta, da je bil eden od ponočnih ribičev težko ranjen, eden pa lahko.

Bogat izumitelj. Stroj za striženje las je izumil Jugoslovan Nikola Bizumič. Rojen je bil leta 1823 v planinski vasi Neradin pri Rumi in je bil v mladosti svinjski pastir. Izučil se je v brivski stroki, postal polkovni brivec. Po odsluženju vojaščini se je naselil v rojstni vasi, kjer je izumil stroj za striženje las. Domačini so se njegovi iznajdbi smejali. Bil je tako reven, da ni premožgal toliko, da bi bil dal svoj izum patentirati. Preselil se je v London, kjer se je njegov aparat obnesel in se razširil po celnem svetu. Bizumič je že umrl leta 1907 in zapustil 6 milijard in 160 milijonov dinarjev. Od leta 1907 že iščejo sorodnike pokojnega a še do danes brezuspešno.

»Zeppelin« na poletu okoli sveta. Zrakoplov »Zeppelin« je nastopil polet okoli sveta na Veliko gospojnico ob 4.35 zjutraj. Od Friedrichshafena je zavil proti Berlinu. V Berlinu so zrakoplov navdušeno pozdravljali in se je celo eden fant ubil. Peljal se je na kolesu, se zagledal v letečo kračno ladjo in zadel s tako silo ob tramvaj, da si je pretresel možgane in umrl v bolnici. Iz Berlina je krenil proti ruski meji, letel mimo Moskve kakih 50 km in preletel 16. avg. popoldne že gorovje Ural. Od sibirskega mesta Tobolsk do Vladivostoka — 2000 km — je bil polet težaven, ker je to ogromno ozemlje le prav malo obljudeno. Po Nemčiji in Rusiji je letel s povprečno brzino 135 km na uro in uporabljal le štiri motorje. Zeppelin je ob času, ko to beležimo, srečno preletel Sibirijo, začel polet preko morja in so ga prižakovali v Tokiju v torek, 20. avgusta.

Delavec — general. Poveljništvo nad

ruskimi četami proti Kitajcem v Mandžuriji je poverjeno generalu Blicherju, ki uživa poveljniški sloves. Blicher je bil pred vojno navaden delavec v tovarni za izdelovanje vagonov. Med svetovno vojno je spravil do podoficirja. Za sovjete si je pridobil veliko zaslug v državljanski vojni in danes je generalska znamenitost.

Krvav obračun. V Avstriji se je zgodil v nedeljo 18. avgusta ta-le krvavi spopad: V St. Lorenzen v dolini Mürza (Murice) je prišlo ob priliki 10 letnice ustanovitve socialno-demokratske krajevne organizacije do težkih spopadov med Heimwehrom in Schutzbundom. Prva je oborožena garda stranke krščanskih socialcev, druga pa socialnih demokratov. Proti socialno-demokratski proslavi so Heimwehrovci najprej prijavili svojo protimanifestacijo, kasneje pa so to prijavo pri deželni vladi zopet umaknili. Pripravljali pa so napad. Že dopoldne so razdeljevali tiskane letake, v katerih so javili, da je Heimwehr zasedla vso dolino ter so pozvali ženske, naj ne puste svojih mož na socialno-demokratsko manifestacijo, ker bo prišlo do hudega obračuna. Prostor, na katerem bi se morala vršiti socialno-demokratska proslava, so Heimwehrovci preje zasedli. Po odredbi okrajnega glavarja so zadržali v Brucku vlake s socialno-demokratskimi udeleženci, tako, da je prišel le del socialnih demokratov v St. Lorenzen. Ker je bil prostor, kjer bi se morala vršiti socialno-demokratska proslava zaseden od Heimwehrovcev, so socialni demokratje priredili svoje zborovanje na Glavnem trgu, kjer je govoril deželni poslanec Vallisch. (Je hujskal nekaj časa v Mariboru med delavstvom.) Pod vodstvom svojega poveljnika Rauterja so Heimwehrovci napadli socialno-demokratske zborovalce. Med obema taboroma je prišlo do prave bitke. Heimwehrovci so iz svojih bližnjih skladišč delili orožje ter so streljali tudi s strojnimi. Zasedli so celo stoje cerkve in od tam obstreljevali socialiste. Kolikor se je dosedaj ugotovilo, je na obeh straneh ranjenih 62 oseb, med njimi 12 težko. Republikanski Schutzbund ima tudi enega mrtvega, ki pa je bil po zatrevanju Heimwehrovcev ustreljen od lastnih tovarišev. Med ranjenimi je tudi socialistični poslanec dr. Regner.

Dvoboj sredi ulice. Na zelo obljudenem trgu Saint Cyprien v francoskem mestu Toulouse se je zgodil te dni tale čuden dogodek: Dva mlada vročekrvneža sta se potegovala za srce necega dekleta. Trčila sta skupaj v kavarni in začel se je prepir radi ljubice. Končno sta sklenila, da obračunata eden z drugim potom dvoboja na odprtem trgu. Podala sta se na prosto pred kavarno in začela streljati iz revolverjev eden proti drugemu. Izid dvoboja je bil ta, da je eden obležal s kroglo skozi glavo, drugega pa so zaprli.

Kaj vse se upajo otročiči. V mestu Potsdam na Nemškem se je zbralo pred trgovino socialdemokratskega lista »Volksblatt« te dni po sklepu šole krog poldne nad 400 otrok v starosti od 8—14 let. Vpili s »dol«, zvonili z biciklističnimi zvonci in delali hrupni nemir. Policija je komaj razočila deco, ki je uprizorila proti zvo-

raj omenjenemu listu demonstracijo rad tega, ker je pisal, da se je obnašalo neka učencev pri šolski slavnosti nedostojno.

Koliko je kadilcev? Izračunali so, da je na celnem svetu ena tretjina moških, ki s udani na ta ali oni način uživanju tobaka

Izredna moč ognjenika. Neverjetno mo je pokazal italijanski ognjenik Vezuv, ki je pognal pri izbruhu iz sredine žrela visoko v zrak kamen, ki je tehtal 30.000 kg. Po znanstveni ugotovitvi je bilo potrebno za ta sunek 7000 konjskih sil.

Kje je največ neviht? Na znanem in večkrat v našem listu omenjenem otoku Javi je na celnem svetu vsako leto največ neviht. Tamkaj je tekem enega leta 97 o neviht razburkanih dni, to se pravi: vsaj četrti dan je neurje.

Dve največji knjigi na svetu sta kitajski skega izvora. Ena je besednjak, ki obsega 5020 zvezkov, druga leksikon v 22.931 zvezkih. Obe znanstveni deli sta plod stoletnega dela.

Prva pomorska bitka, o kateri nam poročajo zgodovina, se je bila na Grškem med prebivalci mesta Korint in mesta Korintha l. 664 pred Kr. Zmagali so Korinčani.

Nemka žena indijanskega poglavarja. Koncem prejšnjega stoletja je potoval po vsemestih Evrope znan ameriški junak Bufallo Bil z indijanskimi znamenitostmi. Povsod, kamor koli je prišel s svojimi Indijanci, je vzbujal občudovanje. V poglavarja Sioux Indijancev Standiy Bearja, ki je pripadel Bufallo Billovi družbi, se je zaljubila mlada Nemka iz znanega mesta v Nemčiji Dresden. Ko so zapustili Indijanci Dresden, je vzel poglavar Standiy Bear mlado nemško Lojzko se boj v Ameriko kot svojo ženo. Ko je prišlo mlado dekle med tedaj še napo divja indijanska plemena, začetkom življenja ni bilo nič kaj prijetnega. Sčasom si je ogladila stališče med Indijankami, ker je bila gospodinjstvo in zdravniško izobražena. Te dni je minulo baš 30 let, odkar je Lojzka srečna žena indijanskega glavarja. V tem času je uspešno delovala kot zdravničica učiteljica in misijonarka. Sama objavljala, da si je pridobila zupanje šele tedaj, ko se ji je posrečilo, da je ozdravil ugledno Indijanko. Od tedaj so jo vedno klicali k bolnikom. Ko so zamenjali sčasom Sion Indijanci šotore s stavba mi iz kamna in opeke, je pomagala opremljati Lojzka nove hiše z raznim potrebščinami. Postala je končno učiteljica na misijonski šoli. Gospa Standiy Bear ima otroke ter vnuke. Ljubzen do obsežne družine jo priklepja na dom že med civiliziranimi Indijanci.

Mladostni roparji. Pred dnevi so zaplotili v Berlinu mladostnega vlomilca Wolfa pri vlovu in ga zaprli. Policija je dognala, da ni imel Wolf stalnega bivališča. Sam je priznal, da je nočeval v Grünwald. Nadaljne poizvedbe so razkrile žalostno sliko. V bližini Grünwald jezera so našli taborišče, ki je bilo obljudeno od šest fantov od 17 do 23 let in od šest deklic od 14 do 17 let. Klatili so se po šotorih že več mesecev. Tabor je bil zbirališče mladostnih zločincev, katerim je načeloval aretiran Wolf. Policija je našla v skrivališčih ob jezeru množine nakradenega blaga. Dolej so dokazali roparjem, ki so bili

od maja naprej strah Berlina, 40 vlovov. Roparska skladišča v Grunewaldu so bila parkrat izropana od druge tolovajske bande ob času, ko je bilo gnezdo radi vlomskih pohodov dalje časa prazno.

Človek, ki vsacega ubije. Že devet let strahuje rdečkožec Clew Tock vso Alasko (v Severni Ameriki), potika se križem prostrane dežele in umori vsakogar, ki ga sreča. Pred 10 leti je bil krvoločnež navadni indijanski lovec, ki je mirno nastavljal pasti divjačini ter vsako zimo prodajal krzna v mestu Nome. A nekoč poleti se je naselil v njegovi bližini beli lovec. Clew Tock se je kmalu navadil na soseda, kljub temu, da je z njim malo kaj govoril; saj sta imela oba dovolj posla. Nekoč je našel Indijanec svojo ženo zaklano, in belega soseda ni bilo več. Vdovec se je napotil po sledovih belega morilca in jih zasledoval do parnika. Zločinec je moral pobegniti v Zedinjene države. Indijanec ni vedel njegovga imena. Na parniku je bilo več sto lovcev, ki so se vozili domov, v staro domovino, kakor pravijo Alaski v Amer. Od tedaj je umoril Clew Tock vsakega človeka, ki ga sreča, naj bo bel ali rdeč. Večkrat so ga že hoteli vloviti, a vedno brez uspeha. Leta 1927 so ga res ujeli trije lovci. A dva sta šla po vodo, a medtem je ujetnik zaklal tretjega in pobegnil. Domačini pravijo, da je njegov edini spremljevalec — zvesti pes. Ima tudi puško, a ljudi vedno umori z zastrupljenimi puščicami. Vlada je razpisala 5000 dolarjev nagrade na njegovo glavo. Clew Tock pa je še vedno na prostosti.

Oče izredne starosti. V Mosulu je umrl 120 letni šejk, ki je bil do zadnjega telesno čvrst in duševno svež. Ostavil je štiri žene in nad sto otrok. Še pred letom dni je mož hodil po hiši in nadziral gospodarstvo, pred desetimi leti pa se mu je rodil zadnji potomec moškega spola, ki sedaj najbridkejša buti izgubo očeta.

Ščuka v rženem snopu. V okolici seronemškega mesta Osterburg se je zgodil te dni redek ribiški slučaj. Osterburžan se je podal po povodnji proti grabi na travniku in ob njivi, da bi jo osnažil. V vodi je zagrabil rženi snop, katerega je zanesel vihar z njive v grabo. Snop se je tako napil vode, da se je pogreznil na dno. Potegnil ga je iz grabe in se mu je zdelo čudno, da je slama izredno težka. Razvezal je snop in našel v njem še živo 3 funte težko ščuko. Riba roparica se je gotovo pognala v snop za kakim jej pobeglim plenom, a ni mogla več ven.

Sveto drevo. Japonci častijo sveto smreko, ki je bila posajena za vlade cesarja Joneija (629—641) in raste v svetišču v Karasaki. Drevo je staro 1.300 let. Visoko je 24 metrov in v obsegu meri 12 metrov. Veje se raztezajo na eno stran 80 metrov, na drugo 100 metrov. Vejevje je podprto z lesenimi stebriči, nekatere veje so celo zavarovane s strehami proti vremenskim neugodam. Japonske množice tomajo k temu drevesu vsako leto koncem julija. Nikdo se ne sme dotakniti svete smreke. Z drevesa padle igle so dragocen spomin.

Katerih poklicev se še ženske doslej ni

so lotile? Glede izbire poklicev so na cellem svetu najbolj drzne Amerikanke. V še tako napredni Ameriki ni dobiti ženske v poklicu: krovca, betonskega delavca pri nebotičnih stavbah, strojevodje in kurjača, cestnega pometača in ognjegasca.

Čudne kavarne v Newyorku. Amerika je svet vedno nove in dobičkanosne iznajdljivosti. Prebrisana Amerikanka je otvorila po Newyorku celo vrsto čajnih točilnic. Posebnost teh točilnic so natakariče, ki so ciganke. Kakor hitro stopi kdo v čajnico, mu postreže s čajem ciganka in ga že drži za roko, s katere mu napoveduje prihodnost. Amerikanec je sploh babjeveren in radi tega so ciganske točilnice vedno polne. Glavni zaslužek se ne steka iz prodaje čaja, ampak iz prerokovanja. Ne smemo misliti, da so zgoraj omenjene natakariče res vse prave ciganke, ampak po največ izprižene študentke, katere vleče lahek zaslužek.

Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole v Mariboru naznanja: Vpisovanje vajencev in vajenk za šolsko leto 1929/30 se bo vršilo na mestnem magistratu od dne 19. avgusta tega leta vključno 8. septembra tega leta, in sicer ob delavnikih od 10.—12. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10.—11. ure. K vpisovanju morajo priti vsi vajenci in vse vajenke, bodisi da so že hodili v obrtno-nadaljevalno šolo ali pa da so šole vstopili v uk. Za vpis v III. letnik se mo-

rajo prijaviti oni kovinarski, mizarsski, lesostrugarski, tapetniški, slikarski vajenci, ki so uspešno dovršili II. letnik obrtno-nadaljevalne šole, a njih učna doba pri mojstru traja še do aprila 1930. Isto velja tudi za šivilske vajenke III. letnika. K vpisovanju je treba prinesiti zadnje šolsko izpričevalo (odpustnico osnovne ali meščanske šole ali izkaz obrtno-nadaljevalne šole) ter vsaj nekaj obrokov šolnine, ki je ista kakor lansko leto. Vodstvo prosi vse gg. mojstre in mojstrinje, naj pošljejo svoje vajence in vajenke v navedenem roku sigurno k vpisovanju, da ne bo pozneje neprilik.

Žrebanje loterije v korist zgradbe »Slomškove sirotišnice« bo 25. avgusta v Slov. Bistrici. Vsi, kateri imajo še neplačane srečke, se vljudno prosijo, da jih plačajo v najkrajšem času, ker bodo 24. avgusta vse neplačane srečke izgubile veljavo. Ne odklonite sreče, ki se vam obeta. Od 18. do 25. avgusta bo v samostanu razstava vseh, res krasnih dobitkov. Vsak, kdor se bo udeležil te razstave, bo gotovo vesel, da je kupil srečke, ker bo videl reči velike vrednosti, katerih lastnik lahko postane v kratkem času za majhno plačilo. Tudi k žrebanju se vsi prijazno vabijo.

Rogaška Slatina najbolj renimirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Najuspešnejše in ceno zdravljenje v maju, juniju in septembru! Zahtevajte prospekt! 344

Steklina.

Bolezen stekline lahko zasledujemo po beležkah starogrških zgodovinarjev 2000 let pred Kristusom. Predvsem se omenja steklina pri živalih, a tudi pri človeku.

Ako slišimo danes ime steklina, mislimo v prvi vrsti na psa. Na Pruskem so dognali potom statistike, da je bilo od 4365 na steklino okuženih živali 3715 psov. Za psom je najbolj podvirjeno tej grozni bolezni govedo, potem šele pridejo mačke, konji, ovce, koze in svinje.

V Rusiji obolijo na steklino volkovi. Eden stekel volk lahko obgrize in zastrupi 60 ljudi.

V južni Braziliji v Ameriki so raznašalci stekline netopirji. Stekel netopir se loti s ponočnim ugrizom predvsem govede in konj.

Potek stekline pri živali.

Ako je žival okužena od stekline, lahko opazujemo na njej tri razna razdobja poteka bolezni.

Takoj po ugrizu od 1—3 dne je n. pr. pes napram gospodarju ali izredno prijazen ali pa zadirljiv, nepokoren ter boječ. Žival postane nemirna, menjava ležišče, hodi utrujeno in se vede nerodno. Žre prav malo in po navadi se loti požiranja trdejših predmetov, kakor: lesa, kurjih peres itd. Rano, ki jej je povzročila steklino, pes neprestano liže.

Od 3—5 dne že nastopi besna steklina. Žival divja okrog in grize. Brez vsacega vzroka se razjezi, glas je hripav in stekel pes ne laja, ampak tuli zategnjeno. V zgoraj omenjenih dveh dneh požira le trde predmete.

V tretji in zadnji dobi stekline nastopi ohromelost. Psu odrečejo zadnje noge in zgubi tudi vsako moč v spodnji

čeljusti, da ne more več ugrizniti. V štirih do šestih dneh pogine.

Treba je še omeniti takozvano »tiho steklino«, v kateri stekli pes preskoči poprej opisano drugo dobo bolezni.

Kako je s steklino pri človeku?

Pri človeški steklino se dajo natanko ločiti v poteku grozne bolezni tri dobe. V prvem času po ugrizu postane človek potrpet ter žalosten in brezbrizen. Otroci so nepokorni ter sitni. V drugi dobi se lotijo stekle žrtve krči. Boleti začnejo mišice, ki omogočajo požiranjne hrane in pitje tekočin. Te bolečine se tako močno razlutijo, da se človek naravnost boji hrane in pijače. Tretja doba razvoja bolezni je nekaj nepopisno groznega za bolnika in okolico in v tej človek tudi umrje.

Razvoj stekline in zdravlilo.

V slini stekle živali ali človeka je raznašalec bolezni, ki je tako majhen in mikroskopično nezaten, da ga niti danes ne poznaajo. Ako pride od stekline okužena slina potom ugriza v dotiko s krvjo, se začne zastrupljenje. Povzročitelji stekline se širijo od rane po mišicah proti možganom. Potovanje po mišicah do glave trpi 2 tedna, ali 3—4 mesce. Je pač odvisna dolžina poti od razdalje rane do možganov. Ako so enkrat okuženi možgani, nastopi steklina z vsemi groznimi posledicami.

Dolga tisočletja je bilo človeštvo brez moči napram steklino. Še le celemu svetu znanemu Francozu Pasteurju se je posrečilo, da je iznašel napram steklino uspešno obrambno sredstvo s pomočjo cepjenja. Pasteur je vzel posušeni hrbtini mozeg od živali, ki so bile stekle in tega je spremenil v prah. Pustil je ugrizniti od steklih psov domače zajce. Ako je ugriznjena kunca cepil z zgoraj omenjenim stolčenim in s tekočino

pomešanim mozgom, živalca ni stekla. Ko se je enkrat obneslo cepivo na zajcih, ga je izpopolnil in ga začel uspešno rabiti na ljudeh, ki so bili ranjeni od steklih živali.

Pasteurjeve zavode imamo danes po celem svetu in po vseh večjih mestih. Cepivo proti steklini je res uspešno in pomaga, ako ni prepozno. Na Francoskem so ugotovili leta 1923, da je znala umrljivost od 1122 od stekline zatrupljenih oseb, ki so bile cepljene s Pasteurjevim cepivom le 0.55 procenta.

Angleži so popolnoma iztrebili steklino. Na Angleškem je vedno najstrožja pasja zapora in tuje pse uvažati, je sploh prepovedano.

*

Počutki letalstva.

Malokomu bo znano, da se je posretilo l. 1729 navadnemu ruskemu kmetu, da se je dvignil s pomočjo peruti v zrak. Na ta prvi uspešni letalski poskus, so se letos spomnili ruski sovjeti in slavijo z največjimi slovesnostmi 200 letnico zibelke letalstva, ki je tekla v Rusiji.

Pogled v zgodovino ruskega letalstva nam pove, da je to zelo staro v primeri s počutki letalskih poskusov v ostali Evropi. Nekaj prav značilnih ruskih letalskih poskusov je z zgodovinskimi beležkami dokazanih.

Prvi poskusi, osvojiti zrak, segajo nazaj v dobo ruskega vladarja Ivana Groznega. Zapiski iz 16. stoletja nam zupajo o nekem tlačanu ruskega bojarja Lupatowa, ki je zgradil letalo na peruti. Poročevalec o tem dejstvu pripoveduje, da je hotel ruski kmet leteti do Boga. Letalski poskus mu ni prinesel blagoslova. Mučili so ga radi tega in je bil obglavljen, ker je tako predpisovala tedanja postava, ki pravi: »Človek ni ptič in nima peruti. Ako se opremi s perutnicami, postopa proti naravi. Njegovo delo ni od Boga, ampak od hudiča. Tacega zločina obdolženi se mora obglaviti, njegov truplo morajo požreti svinje in njegov izdelek se sežge.«

Ravnokar omenjena kazen pionirja ruskega letalstva ni bila vabljava za posnemalce. Onemogočila je dviganje nad zemljo za celo stoletje.

Po preteku sto let je bil zopet ruski kmet, ki je prejel od svojega gospodarja 17 srebrnih rubljev, da bi se s tem denarjem opremil s perutmi. Njegovi poskusi se niso obnesli in niti od tal se ni mogel dvigniti.

Več sreče je imel ruski kovač l. 1729. Napravil si je ogromne peruti, katere si je lahko oblekel kakor rokave in en par si je pritržil tudi na noge. Uspelo mu je, da je prefrčal streho domače cerkve. Ko se je spustil letalec na cerkveno streho, se ga je dejansko lotil pop, mu odvzel peruti, jih sežgal in letalca pa proklel.

Leta 1731 je po zgodovinskih zapiskih napolnil neki pisar balon s poganskim kadilom in vrag ga je dvignil nad bregge. Radi tega so ga izgnali iz mesta.

L. 1896, v ravno istem času, ko se je ukvarjal z letalskimi poskusi Evropejec Liliental, je zgradil ruski kmet Leman letalo, na katerem se je dvignil

visoko v zračne višine. V prav znatni višini so odpovedale peruti. Ruski kmetski pilot je padel na zemljo in se ubil. Od tega časa so se ruski letalci neprestano trudili, da bi si osvojili zrak.

*

Dostojanstvo angleškega poslanca.

Pri letošnjih angleških državnozbornskih volitvah je bilo izvoljenih mnogo poslancev, kateri prvič prestopajo prag častitljive spodnje zbornice v Westminsteru. Posebno od Labor Party, to je delavske stranke, je mnogo novincev. Marsičemu se imajo ti priučiti, preden bodo mogli brezhibno nastopati na govorniškem odru poslanske zbornice. Vsakovrstni predpisi in zgodovinski običaji obstojajo, katerim se mora vsak poslanec pokoravati. — Marsikateri bo n. pr. presenečen, ko bo zvedel, da svojega govora ne sme brati, pač pa mu je dovoljeno dva- ali trikrat se ozreti na svoj spis, da si »osveži spomin«. Kakor hitro pa se tega dovoljenja posluži večkrat, je že v nevarnosti, da ga speaker (predsednik) pozove k redu. Čudna je določba, da morajo vsi govori biti govoreni v angleškem jeziku, kar pa je z ozirom na Irce, Škote in Valeščane tudi potrebno, sicer bi ti lahko govorili v svojih narečjih in večina zbornice bi jih ne razumela. Poslanec mora strogo paziti, da v teku svojega govora ne omeni imena kakega drugega poslanca. Označiti ga sme samo po njegovem družabnem položaju ali pa omeniti njegov volilni okraj. Tudi se ne sme v nobeni zadevi obrniti naravnost do poslanca, kateremu hoče kaj sporočiti ali vprašati. Pač pa mora vse to iti preko predsednika ali njegovega namestnika. Poslanci ne smejo v zbornici kaditi, niti čitati časopisov. Tudi brezpotrebna hoja po zbornici je zabranjena in neumestne opazke ter medklici niso dovoljeni. — Dolg je seznam besed, katere se ne smejo nikdar v zbornici izustiti. Med temi so: lažnik, ovadah, podlež, morilec, hinavec, goljuf, potepuh, šuft itd. Čudno pri tem pa je, da je beseda »damn« (prokleto) dovoljena. Neki poslanec je nekoč dejal: »Ako so to posledice civilizacije, potem nazivljem to civilizacijo prokleto,« pa ga predsednik ni pozval k redu. Seveda da tudi pretepi niso dovoljeni v zbornici, a vendar se sicer tudi tako hladni Angleži spozabijo in ogrejejo in pred par leti je celo neki minister nastopil kot jako dober boksar. Žalitev obeh zbornic, sodnikov, kraljevske hiše itd. se kaznuje z ukorom.

Dasiravno se morajo poslanci izogibati marsičemu, imajo pa zato mnoge prednosti, katerih drugi državljani niso deležni. Seveda imajo tudi prosto vozovnico prvega razreda, vabljeni so večkrat v kraljevi dvor v Buckingham in č številnim slavnostim, paradam, manevrom itd. Kar pa je za Angleža glavno, je to, da kot državni poslanec postane lahko član najimenitnejšega kluba, kluba državnih poslancev ali kakor se imenujejo s kratico M. P. (Member of Parliament), to je član parlamen-

ta. Klub je pa za Angleža vse in v njem najde in ima vse.

*

Neznatna mati — orjaški sin.

Na Dunaju je stalno večji cirkus, kjer si lahko razni obiskovalci velemesta vsak dan ogledajo vsemogoče divje živali. Med posebnostmi tega cirkusa je orjaški lev z imenom »princ«. Ulovili so ga kot čisto majhnega s pravo materjo v Senegaliji v Indiji. Levinja je poginila med vožnjo. V dunajskem cirkusu so imeli tedaj, ko je priromal tje-kaj senegalski levič, doječo psico pasme »foks«. Psica je začela z vso materinsko ljubeznijo dojiti in odgajati mladega leva. V štirih mesecih je bil levič že najmanj 4 krat tako velik kakor mati dojilja. Poskusili so tedaj že meso žročega leva odstraniti od male psice in ga utakniti v levnjak. Krušna mati in sin rejenec pa se nista dala ločiti. Kakor hitro se je skušal kdo dotakniti leviča, ga je branila psica z neverjetno hrabrostjo in besnostjo. Danes je »princ« star 7 let in je največji, najbolj divji in po zunanosti najbolj častitljivi lev zgoraj omenjenega cirkusa. Živi še noč in dan neprestano skupaj z majhno dojiljo, kateri edini je popolnoma udan in pokoren. Iz medsebojnega življenja orjaškega leva in majhne psice so znane tele zanimivosti:

Princ je dorasel. Kot največjega leva so ga hoteli naučiti raznih spretnosti, s katerimi bi naj zabaval radovedno občinstvo. Krotitelju je bilo takoj jasno, da bo »princa« lahko zmuštral le v navzočnosti matere. Peljali so oba v zamreženo kajbo za vežbanje divjih živali. Kakor hitro je sedla na tla psica, je storil isto lev in bil miren. V krotilnici je bil poleg obeh živali še svetovno znani krotitelj Haupt. Oborožen je bil z jeklenimi vilami in težkim bičem. Lev je znal le za svoje ime »princ« in družega nič. Haupt je prinesel dve pručici. Kakor hitro je sedla na ponujeno mesto psica, je storil isto lev. Sedečega na stolu je poklical krotitelj in mu velel, naj zapusti sedež in se mu bliža. Žival se niti zmenila ni za zapoved. Haupt je zavihtel bič in oplazil z njim nepokorneža. Komaj je začutil lev udarec, se je pognal v besni jezi v krotitelja. Napadeni je skušal zver ukrotiti z jeklenimi vilami, a mu jih je živalski kralj izvil in iztrgal kot lahko palčico ter se ga lotil s šapama. Nikdo si ni upal na pomoč in Haupt bi bil postal smrtna žrtva razljutene zveri, da ga ni otela psica. Ko je planil lev nad človeka, se je pognala psica princu na hrbet in ga grizla v vrat tako dolgo, da je izpustil pokorno iz šap svojo žrtev in sedel na pručico.

Od tedaj ni upal nikdo princu biča niti pokazati. Mati in sin sta bila vedno skupaj.

Nekega dne so vežbali leva v navzočnosti psice. Po pouku sta bežala oba eden za drugim v kletko, kjer ju je čakalo meso. Med potjo je eden hlapcev sunil psico z nogo, da je glasno zacvillila. V tem trenutku ga je lopnil lev s tako silo s šapo po glavi, da bu je raz-

bil črepinjo in so se možgani razleteli na vse strani. Ko je lev maščeval mater, je mirno sledil psi in v kletko.

Navadili so orjaka, da je skočil konju na hrbet in jezdlj v krogu po cirkusu. Lev se je lotil te spretnosti le tedaj, ako je tekla psica za konjem.

Pri predstavi nekega popoldne je skakal lev na hrbet konju, ki je bil popadljiv. Ščene mu je tekalo med nogami sem in tja in to je konja vjezilo. Havsnil je po psi in jo res tudi ugriznil, da je zavekala. Ko je čul sin vek matere, je odprl žrelo in med ježo pregriznil konju vrat.

Pred kratkem je priredil cirkus predstavo v korist in podporo dunajskim usmiljenim bratom. Ob tej priliki se je ponudil znani profesor Šoštarčič, da bo piskal na rog (Flüghorn) v levji kletki. Predstava je pričela. V za predstavo

priljubljen gajbo so prignali leva in psico. Bil je navzoč poleg trobentača še tudi krotitelj Haupt. Šoštarčič je začel piskati, lev pa neznosno renčati, ker ga je dražila godba. Med leva in trobentača se je postavila psica in krotila razjarjenega sina z lajanjem. Ko je Šoštarčič izpiskal komad, je smuknil od strahu moker iz gajbe. Ravno toliko, da je zaloputnil za seboj železna vrata, mu je bil že lev z enim skokom za petami in ga je rešila smrti le močna železna ograja.

Princ je star danes 7 let, njegova majhna mati je že vsled starosti opešala. Lastnik cirkusa se dobro zaveda, da bo moral leva ustreliti, kakor hitro bo poginila vsled starosti psica, kateri edino je slepo pokoren kralj vsega živalstva.

resenti prijavijo kar v skladišču Kmetijske družbe (Meljska cesta 12), ker daje to skladišče v ta namen tudi svoje prostore brezplačno v uporabo. Apneni dušik je v ilovnati zemlji, ki vsebuje tudi apno, zelo učinkovito gnojilo; trositi se ga mora, pomešanega s suho zemljo, kak teden pred setvijo in takoj podbrnati. Dolgo se ga ne sme shranjevati, ker ovolgne, tudi se ga ne sme mešati z mokrim hlevskim gnojem. Za oral ga zadostuje kakih 30 kg. Opozorjamo, da je na to množino apnenega dušika treba približno dvakrat toliko fosforovega in dvakrat toliko kalijevega umetnega gnojila. Ti gnojili pa sta mnogo cenejši.

Uvajanja kontrole o mlečnosti krav v mariborski oblasti. Komisar oblastne samouprave mariborske oblasti si prizadeva z vsemi sredstvi organizirati rodovniška društva in zadruga za izboljšanje domačegrudne govedoreje — med drugim tudi uvajanje kontrole o mlečnosti krav, vpisanih v rodovnik — z namenom, vzgajati in izboljšati v teh organizacijah (rejskih središčih) govedorejo po obliki in notranjih vrtilinah. Mlečna kontrola se je izvajala v letu 1928 pri štirih organizacijah in sicer pri živinorejskih odsekih kmetijske podružnice Št. Jurij ob južni železnici, Špitaliču pri Konjicah, Ponikva ob južni železnici in živinorejski zadrugi Studenice pri Poljčanah. Uspeh je bil sledeči (številke v oklepajih so uspeh iz leta 1927): 1. Živinorejski odsek (sedaj zadruga) Št. Jurij ob južni železnici goji pomursko pasmo, ima 38 (36) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 2.676 l (3.306), povprečna mlečnost pa 1810 l (1860 l). 2. Špitalič goji tudi pomursko pasmo, ima 38 (39) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost 2985 l (2763), povprečna mlečnost pa 1875 l (1697 l). 3. Ponikva ob južni železnici goji pomursko pasmo in je to prvi zaključek. Ima 30 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost 3535 l, povprečna 1892 l. 4. Studenice goji marijadvorsko pasmo in ima 33 (32) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 3926 l (4327.5 l), povprečna pa 2345 l (1927 l). Tukaj je bilo napram letu 1927 precej sprememb v staležu krav z odprodajo dobrih molznic in novimi vpisi v rodovnik. Kontrolo izvajajo za to določeni zanesljivi domačini, nadkontrola pa oblastni živinorejski strokovnjaki. Poleg tega se je izvajala mlečna kontrola tudi v nekaterih privatnih rejskih središčih (n. pr. Jareninski dvor), kjer so doseženi zelo zadovoljivi uspehi. Letos so se še osnovala nekatere nove organizacije z istim ciljem v srezu Murska Sobota in Dolnja Lendava, kjer se goji simodolska pasma. To poročilo je namenjeno v prvi vrsti živinorejcem v upanju, da vzbudijo zanimanje za to velevažno in za napredno živinorejo neobhodno potrebno uvedbo tudi v drugih krajih, ker le lastno in smotreno delo bo rodilo uspeh.

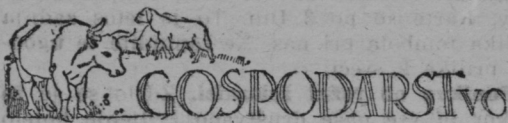
Reja goveje živine na Tirolskem. Tirolska je od narave pripravna in poklicana za živinorejo. Ona redi sivo-rjavo planinsko in čisto sivo gornjeinsko govedo v gornjeinski dolini in vseh obstranskih dolinah, v gornji spodnjeinski dolini in Lechski dolini. Pegasto živino (Bernske pasme) v spodnjeinski dolini. Pincgavsko v okrajih Kitzbühl in Kufstein (zhod-

Dijakom in njihovim staršem!

Ob začetku šolskega leta se vam priporoča za nakup šolskih knjig in vseh šolskih potrebščin

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU
Aleksandrova cesta 6 in Koroška c. 5.
Vsem nakupovalcem lepe nagrade in pri takojšnjem plačilu znaten popust.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 17. avgusta so pripeljali špeharji na 24 vozov 42 zaklanih svinj. Kmetje so pripeljali 18 voz sadja, 14 voz čebule in kumarc, 8 voz krompirja, 20 voz sena in 4 voze slame. Svinjsko meso je bilo po 12.50—32.50. Krompir 0.80—1.25, čebula 2.50—3.50. Seno po 60—90, slama 40—60. 1 kokoš je po 30—40, par piščancev po 30—6, raca 22.50—30, gos 50—80, domači zajec 10—20. Pšenica 2.50, rž 2.25, ječmen 2, oves 1.50, koruza 2—2.50, ajda 2, proso 3, fižol 2.50—3, grah 4—6. Hruške 3—7, jabolka 4—7, slive 6—12, breskve 18—20, grozdje 12—20, maline 6—7, grozdiče 4—5, česen 12—15. Mleko 2.50—3, smetana 12—16, surovo maslo 36—40, med 20—25.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 13 konjev, 14 bikov, 145 volov, 300 krav in 19 telet, skupaj 491 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmju dne 13. avgusta 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 9—10, poldebili voli od Din 8—9, plemenski voli od Din 7.75—8, biki za klanje od Din 5.50—9, plemenske krave od Din 5.50—6, krave za klobasarje od Din 4—5, mlada živina od Din 8—10. Prodanih je bilo 330 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 40 komadov, v Italijo 15 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmju dne 16. avgusta je bilo pripeljanih 122 svinj. Mladi prašiči 5—6 tednov stari kom. od Din 150—170, 7—9 tednov stari od Din 180—250, 3—4 mesece stari od Din 350—400, 5—7 mesecev stari od Din 450—600, 8—10 mesecev stari od Din 700—850, 1 leto stari od Din 1000 do 1200. 1 kg žive teže Din 10—12.50, 1 kg mrtve teže Din 17—18.50. Prodanih je bilo 95 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso od Din 12—20 1 kg; telečje meso 1 kg od Din 18 do 25; svinjsko meso sveže od Din 12.50—27.50 za 1 kg.

Gospodarska obvestila.

Več samozavestil Parkrat smo že opozarjali v našem listu, kaka in kolika nevarnost grozi slovenskemu vinogradništvu radi poplave naših krajev z dalmatinskim vinom. Ako pa pogledamo ob raznih tržnih dneh v dalmatinske točilnice, vidimo tamkaj kmete, da celo vinogradnike, ki pijejo na smrt dalmatinca. Če vinogradnik sam podpira nevarnost, ki mu onemogoča vnovčiti njegov vinski pridelek, potem se ne smemo čuditi, da organizacija prodaje dalmatinskih vin po mariborski oblasti tako napreduje. Naš kmet, ki danes čita in dobro ve, kako krizo preživlja slovensko vinogradništvo, bi moral kazati več samozavesti in podpirati prodajo le lastnega pridelka!

Kmetijsko-gospodinjstva šola v zavodu šolskih sester v Mariboru začenja svoj desetmesečni tečaj 9. septembra 1929. Potrebna poučila daje zavod pod omenjenim naslovom.

Naše gorice številka 8. je izšla. Vsebinska 8. številka je zelo zanimiva in podučljiva za vinogradnike in strokovnjake na vinogradniškem in kmetijsko-šolskem polju. Strokovni mesečnik stane na leto 30 Din, za inozemce 40 Din, posamezna številka 5 Din.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Njenim udom se naznanja tole: Zadruga zveza v Ljubljani nudi s sodelovanjem mariborske oblasti udom Kmetijske podružnice apneni dušik, ki vsebuje 15% dušika, po izredno znižanih cenah: 100 kg v bobnih po 210 Din, v dobrih vrečah po 200 Din, ako podružnica naroči najmanj pol vagona, to je 5000 kg, franco namembna postaja. Udje kmetijske podružnice se s tem pozivajo, da uporabijo to ugodno prilžnost ter se prijavijo za odvzem izbornega gnojila v čim večjem številu. Prijaviti se je takoj. Najenostavnejše je, da se inte-

no od železniške proge Wörgl—Kufstein), kakor tudi v izhodni Tirolski. Zillerdolsko in Fux-živino v gornjem delu spodnjeinske doline. Daleč razprostrane rejne družbe, v posameznih rejnih okrajih združene v zadruga, skrbijo po skrbni preiskavi ob sprejetju in plemenskem vknjiženju, po vestnem plemenskem knjigovodstvu ter skrbni preizkušnji glede množine mleka, zato, da se vrši reja po modernih načelih. S tem je v zvezi stroga odredba, vsakoletno alpenje vse živine večinoma na planinah čez 2000 metrov, tako, da se lahko jamči za stas in delazmožnost, pa tudi za zdravje in odpornost. Gotovo je, da se ne morejo doseči rekordne številke glede množine mleka brez posebno tečne krme. Posamezne družbe beležijo letno povprečno 2400 do 2000 litrov mleka. Vsak kupec ve, da tirolska živina, nahajajoča se v še boljših razmerah, podane številke še daleč preseže. Septembra, oktobra in novembra se vršijo najbolj znameniti živinski sejmi, ki nudijo najlepšo priložnost za nakup prvovrstne plemenske in porabne živine. Opozorjamo na tozadnevni inserat v oglasnem delu glede sejmškega seznama.

Ljutomer. Naša sadjarska in vrtnarska podružnica priredi v nedeljo dne 25. avgusta v društveni drevesnici na Rajžiharju pri pos. Mar. Novak tečaj o okulaciji. Predsednik bo še poročal o najnovejši sadjarski knjižici gosp. Priola: Spravljanje, razbiranje, vlaganje, shranjevanje in razpošiljanje sadja. Začetek tečaja ob 9. uri. Zbirališče pri osnovni šoli takoj po 8. sv. maši. Pridite vsi prijatelji sadjarstva, zlasti mladna!

Sv. Jurij ob Taboru. Pomotoma v različnih prilikah in koledarjih za 7. septembra določeni živinski in kramarski sejm se vrši že dve leti vselej na dan 7. septembra. Če pa odpade ta dan na nedeljo, pa se vrši ta sejm vselej na naslednji dan. Razum tega sejma ima Sv. Jurij ob Taboru še sledeče živinske in kramarske sejme: 29. januarja, 10. marca, 7. septembra in 21. novembra. Ker se je živinoreja v vranskem okraju, posebno pa v občini priznana močno razvila ter se gojijo lepe pasme, postali so sejmi v tej občini zelo dobro obiskani, po sosednjih živinorejeh in mesarjih od daljnih krajev, se priporoča vsem bližnjim in daljnim posestnikom-zivinorejcem številnejši prigon živine tako plemenske kakor za mesarje, in uspeh dobre prodaje oziroma nakupa jim je osiguran. Pripomni se tudi, da je prigon tudi z ozirom na novo okrajno cesto od državne ceste do cerkve v Sv. Juriju ob Taboru, ki je bila v letu 1927 dograjena in je vedno lepo vzdrževana, zelo olajšan.

Velike kasaške dirke priredi Kasaško društvo v Mariboru na svojem dirkališču na Teznu dne 15., 21. in 22. septembra 1929. Dirke so nujno potrebne za rejo ameriških kasačev, ker se tako da priliko in vzpodbudo konjerejem, da pri dirkah dokažejo konji svoje sposobnosti, konjerejci pa morejo pridobiti lepe nagrade. Društvo se za povzdigo lepo se razvijajoče konjereje v Sloveniji ni strašilo žrtev in truda in prireja tako še tri kasaške dneve. Vsaki dan bo po pet enovprežnih dirk in ena dvovprežna dirka, skupne nagrade znašajo okroglo lepo svoto Din 50.000.—. Ker je ravno namen prirejanja dirk predvsem radi povzdige domače konjereje, je društvo v svojih propozicijah določilo konjem slovenske kmečke reje popuste in še posebej kmečkim vozačem. Konjerejska razstava v Ljutomeru je pokazala, s kako prvovrstnim konjskim materijalom razpolagajo kmečki posestniki. Propozicije so se vsem interesentom že razposlale in je določen rok za prijave do 7. septembra. Opravičeno je upanje, da bo pri jesenskem kasaškem mitingu v Mariboru zbrano toliko konjev, kakor jih najbrže doslej še ni bilo v Mariboru. Da se tudi poset dirk od strani občinstva poveča, se je društvo odločilo, da se izžreba ena vstopnica, koje imejtelj dobi dobro vporabnega kasaškega konja. Zrebanje se vrši zadnji dan med 4. in 5. dirko in zatega-

delj naj posetniki dirk dobro spravijo vstopnice. Želeti je, da si športni krogi nabavijo kasače, da bodo tako dirke številnejši in zanimivejše. Na Murskem polju je dovolj dobrih kasačev na prodaj in kasaško društvo v Mariboru da radevotje vsakemu potrebna navodila in nasvete za nakup konjev iz naše domače konjereje. Upamo tudi, da bodo naši lokalni faktorji vpoštevali koristne intencije društva in z podporami podprli važno narodno gospodarsko delo.

Pomanjkanje hmeljskih obiravcev. Cena za letošnji pridelek. Hmeljarsko društvo v Žalcu je sprejelo večstransko tožbo, da je letos veliko pomanjkanje hmeljskih obiravcev, kar so deloma povzročevali hudobni jeziki, ki trobijo po svetu, da je toča ves hmelj v Savinjski dolini potolkla, da se bo plačevalo le po 4 K itd. Vsled tega govoričenja nekaterih obiravcev sploh ni bilo, drugi so se vračali. Dogaja se tudi, da se na določeno mesto namenjenim obiravcem obljubuje višja mezda, boljša hrana itd. in jih skuša pregovoriti, da bi postali nezvesti svojim večletnim delodajalcem — kar je vsega obsojanja vredno in podlo. Mezda za obiranje hmelja se je določila povodom zborovanja hmeljarjev dne 11. avgusta in sicer: eden in enpol Din in trikratna hrana z malčama, eden in tričetrt Din in trikratna hrana brez malc in dva Din brez hrane in eden škač (28 l) obranega hmelja. Znižanje mezde je posledica krize, v katero je došlo hmeljarstvo vobče. Vsled neutemeljnega razpravljanja o cenah za letošnji pridelek (7 Din za 1 kg) se je naših hmeljarjev lotila neka zbežnost. Da se zbežani hmeljarji pomirijo, izjavlja Hmeljarsko društvo na podlagi zanesljivih informacij, da se o cenah za letošnji hmelj sedaj še sploh govoriti ne more. Ko bodo Nemci in Čehi obrali svoj pridelek in bo njegova množina določena, potem se bodo določevale cene za naš hmelj. Hmeljarji, ne razburjajte se po nepotrebnem! — Kongres srednjeevropskih hmeljarjev, ki je imel svoje letošnje posvetovanje dne 17. avgusta v Friedrichshafnu na Bodenskem jezeru, cenil letošnji pridelek plemenitega hmelja na 677.500—728.000 starih stotov in sicer: Nemčija 215.500—231.500 stotov, Čehoslovaška 209.500—232.000 stotov, Jugoslavija 123.000—130.000 stotov, Poljska 58.500—58.000 stotov, Alzacija 70.000—75.000 stotov in Avstrija 1000—1000 stotov. Množina v Vojsvodini se cenil na 75.000—80.000, ona v Slavoniji na 48.000—50.000 stotov. — Hmeljarsko društvo v Žalcu.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 25. avgusta bo ob 3. uri popoldne sestanek članov naše čebelarke podružnice s predavanjem v čebelnjaku g. Alojzija Korošaka. — Pridite tudi tisti čebelarji, ki niste še člani podružnice.

NAŠA DRUŠTVA

Opozorjamo še enkrat naše naše vrle mladeniče na fantovska tabora pri Sv. Andražu v Halozah in v Jeruzalemu. V nedeljo, 25. avgusta bo mladeniški tabor pri Sv. Andražu v Halozah. Začetek ob 10. uri. Ta tabor je posebno za mladeniče iz Haloz in z gornjega Dravskega polja. Kot glavna govornika nastopita: predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec in g. profesor Vesenjaj. — V nedeljo, 1. septembra bo velik mladeniški tabor za fante iz velikonedeljske in ljutomerske dekanije v Jeruzalemu. Začetek ob 10. uri. Cerkevni govor bo govoril g. pomožni škof dr. I. Tomažič. Na mladeniškem zborovanju bosta govorila: predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec in g. dr. Janžekovič. Na obeh taborih bodo govorili poleg imenovanih govornikov kmetski mladeniči v

imenu stanovskih in prosvetnih mladeniških organizacij.

Romarski izlet na Ptujsko goro. Vsa prosvetna društva frančiškanske župnije v Mariboru priredijo v nedeljo 25. avgusta običajni izlet na Ptujsko goro z občnim zborom in izvolitvijo centralnega odbora. — Dovoljena je polovična vožnja in posebni vlak, ki odhaja ob pol šestih zjutraj iz Maribora. Po prihodu na Goro bo tiha sv. maša, ob desetih pa slovesna sv. maša z nagovorom, nato pa prosvetno zborovanje zunaj crkve, na katerem govoril g. Žebot. Popoldne ob dveh občni zbor, ob treh zadnja pridiga z litanijami. Vsak se vrača zvečer ob pol sedmih iz Sv. Lovrenca. Izkaznice za polovično vožnjo se dobijo vsak dan od 8—10 zjutraj v Omladinskem domu. K obilni udeležbi vabi centralni odbor župnijskih prosvetnih društev.

Sv. Anton v Slov. gor. V nedeljo, 25. avgusta se zbero Orli in Orlice iz celih Slovenskih goric pri Sv. Antonu, kjer bodo manifestirali za orlovske cilje. Pridigoval bo č. g. svetnik Gomilšek od Sv. Benedikta. Po maši bode slavnostno zborovanje. Govorita dva priznana govornika. Popoldan na Altovem pašniku velik telovadni nastop Orlov, Orlic in naraščaja. Sodeluje šentlenarska godba. Isti dan proslavi tudi domači odsek petletnico svojega obstoja. Domačini, pa tudi iz sosednih župnij, vsi prav iskreno vabljeni. Prireditelj bo ob vsakem vremenu.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi v nedeljo 8. septembra ob 40 letnici ustanovitve veliko tombolo s tako lepimi dobitki, kakor jih je bilo že malokje. Glavni dobitek v gotovini 150 Din, nov okovan voz, žensko kolo, seženj drv, vreča moke, boksova koža, plug, brana in še do 400 drugih lepih dobitkov. Karte so po 3 Din. To je letos zadnja velika tombola pri nas. Ne zamudite te ugodne prilike k sreči.

Ponikva ob južni železnici. Zdelo se je že kakor bi vse naše društveno življenje hotelo polhe in druge zaspance prehiteti z zimskim spanjem, pa ni tako. Pevci s svojim krasnim sopranom se pridno vadijo; ravnotako tamburaški zbor pod spretnim vodstvom g. organista. Dekliška zveza pa se hoče 8. septembra postaviti z materinskimi dnevom. Vzpored bo zanimiv in lep. 25. avgusta obiščemo vrle Šmarčane, ti pa nam vrnejo obisk 15. septembra s celodnevno prireditvijo. Bo nekaj čisto posebnega, na kar že sedaj opozorjamo pridne Pankovljane, ki imajo smisel za izobraževalno delo. Za »Slomšekov dom« so že požrtvovalni vozniki navozili kamenja in apna. Tudi lesa je že precej; ostali obljubljeni les pa bodo v najkrajšem času pripeljali. Zanesemo se na moško besedo. Novic je zaenkrat od tod dovolj. Prihodnjič več.

Šmarje pri Jelšah. Orlovski odsek v Šmarju pri Jelšah obhaja prihodnjo nedeljo dne 25. avgusta desetletnico svojega obstoja. Dopoldne bo slovesna služba božja in blagoslovitev novega prapora. Popoldne po večernicah pa se vrši telovadna akademija v katoliškem domu. Svira domača godba. Domačini in sosedje vabljeni!

Preklicujem besede s katerimi sem žalil gostilničarja Petra Kac pri Sv. Miklavžu ter se zahvaljujem za odstop od tožbe. — Franjo Vezjak. 1022

Primarij dr. Černič zopet ordinira. 1019

Maribor. Pretekli petek sta obiskala Maribor ministrski predsednik general Pera Živkovič in minister dr. Anton Korošec. Ogladala sta st. bolnišnico, kaznilnico, sodišče, veliko župarstvo in vinarsko šolo. — Stolni župnik in kanonik Franc Moravec je dne 18. avgusta slavil petindvajsetletnico odkar vodi stolno žup-

nijo v Mariboru. Priljubljenemu gospodu stolnemu župniku Slovenski Gospodar iskreno čestital! — Mestni šolski svet je sklenil, da bodo učenci mestnih meščanskih šol, ki so že dosedaj obiskovali iz okolice te šole, iste še naprej obiskovali, a samo II., III. in IV. razred. V prvi razred pa se ne sprejme nobeden učenec iz okoliških občin. Šolnina se zviša na enkratno višino. Oprostitev šolnine je izključena. — Umrl je višji deželno-sodni svetnik Anton Morocutti, oče šentiljskega zdravnika dr. Morocuttija. Rajni je bil vesten sodnik in veren mož. — Prihodnjo nedeljo, 25. avgusta napravijo prosvetna društva frančiškanske župnije romarski izlet na Ptujsko goro. Posebni vlak voza v nedeljo 25. avgusta ob pol šestih zjutraj. Dovoljena je polovična voznja. Legitima-cije se dobijo pri p. Pavlu.

Št. Peter pri Mariboru. Umrl je eden izmed najstarejših župljanov kmet v Kamenščaku Jakob Kronvogel. Pokopan je bil pretekli petek. Umrl je v decembru pretečenega leta je obhajal s svojo ženo Antonijo zlato poroko, poročen pa je bil že leta 1877. Zglednemu župljanu naj bo lahka zemlja šentpeterska. — Dneva pred praznikom Marijinega Vnebovzetja so se vršile duhovne vaje za dekleta. Vodil jih je profesor g. Kovačič iz Celja. — Stavbna podjetnost zelo napreduje. Naši pridni kmetje kar tekmujejo med seboj. Tako je veleposestnik Fluher v Metavi popolnoma prenovil svojo hišo, da je sedaj ena najlepših hiš v Metavi. Domača obrtnika Gornik in Duh pa sta mojstrsko izvršila vzorno gospodarsko poslopje pri posestniku Knupležu na Vodolah. Novo stanovanjsko hišo s trgovskimi prostori namerava postaviti tudi podjetni gostilničar g. Sande. Pa bi bili šentpeterski čani šo bolj podjetni, ko bi bilo več kupcev za vino. Kleti so še polne, kupcev pa je malo. Tako si mnogi pomagajo z vinotoči. Novi vinotoč je otvoril tudi posestnik Knuplež iz Vodolah tako, da je sedaj v občini že šest vinotočev — Vsled lepega vremena pričinja grozde že zoriti. Zato pa je morala pernata domača živina, za čas, dokler ne bo končana trgatav, v gajbe. Tudi čriček je pričel letos nekam zgodaj peti. Sicer še ne vabi, pač pa oznanja, da se bliža čas vesele trgatve.

Marenberg. Minuli teden je postalo zelo živahno v našem trgu. Že v nedeljo 11. avgusta, posebno pa sledeči ponedeljek so prišle cele skupine obiralcev hmelja iz Ptujkega polja, iz Haloz in celo iz sosednje Hrvatske. Najeti od večjih posestnikov obirajo pridno po dnevi v hmelju, zvečer pa veselo prepevajo nabožne in narodne slovenske pesmi. Da bi se po končanem obiranju zdravi in zadovoljni vrtili na svoje domove, da ne bi bilo več med našimi dobriimi Marenberžani nobenega gospodarja, ki bi nečloveško ravnal z obiralci ter jim ob koncu trgal zasluzke z vnebovpijočo krivico, kakor se je že par let godilo v nekterih slučajih! O ugodnih cenah hmelja še sedaj ni blišati. Upamo pa vendar na nje kakor tudi, da bo po enem letu vendar le enkrat dogotovljena naša mežnarija, katero delo vodi gospod Preglav in kjer bo imel naš organist g. Do-manjko vsaj na starost primerno stanovanje.

Jarenina. (Odlikovanje kanonika Čižeka.) Nemčurški ovaduhi so ob začetku svetovne vojne ovadili tudi g. Josipa Čižeka, dekana v Jarenini, da je nevaren Avstriji. Žandarmarija je uglednega g. Čižeka aretirala in ga odgnala v Gradec, kjer je v ječi mnogo pretrpel. Še-le sedaj je dobil zadoščanje za prestano trpljenje. Nj. Vel. kralj je odlikoval g. Čižeka z redom sv. Save IV. vrste. Dne 18. avgusta je sreski načelnik dr. Ipavic ob navzočnosti faranov, društev in gostov slovesno pripel odlikovancu kraljev red. Istočasno je bil odlikovan z zlato kolajno za zasluge tudi domači župan Fr. Šparl. Na čast odlikovancema se je popoldne vršila v Jarenini lepa narodna slavnost z igro »Krivdrišežnik« in sodelovanjem pevskega društva »Maribor«. Obema odlikovancema čestitamo!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. V sredo minulega

tedna je padel s hruške na Stražeh Alojz Slanič v Bišu. Zlomil si je dve rebri. — Zadnjo nedeljo julija pa je bil v Črnili napaden Franc Kupčič, viničar na Pesjaku. Brez vsakega povoda in vzroka ga je v divji pijanosti vrezal po hrbtu Janez Brumen v Trnovskem vrhu in mu prizadjal 7 cm dolgo rano. Revez za delj časa ni sposoben za težko delo. — Pretekli torek zjutraj pa je strela udarila v gospodarsko poslopje nedoletnih Frasovih otrok v Trnovskem vrhu. Ubogemu viničarju-najemniku je zgorela težko prisluzna krma, slama in še druge reči. Zavarovalnina pa je tako nizka, da bo komaj za žreblje. Mnogim v opomin: dajte si povišati zavarovalnino! — Suha in gola štrle drevesa po sadonosnikih, ponekod in zlasti po nizkih legah skoro četrtina. Žalostne posledice prehude minule zime. — Križ in nevolja faranov radi stolpne ure bo zdaj odstranjena. V kratkem bodo popravila gotova in urar jamči za točnost ure 50 let. Bomo videli! — Letina glede ozimnine v od toče obiskani polovici fare je skrajno slabo izpadla. Ponekod bo komaj za ponovno setev. Za danes dovolj!

Sv. Trojica v Slov. gor. Če si ob nedeljah pogledal po ljudeh, ki so šli od pozne svete maše, si lahko med svilentimi robcem opazil tudi mnogo mestnih klobukov — znamenje, da je bilo v teh počitnicah kaj lepo število gomerfrišlerjev med nami. Prihitali so iz bližnjih in daljnih mest semkaj med nas k svojim sorodnikom in znancem, da bi nekaj tednov prebili v tem lepem delu Slovenskih gor. In kdo bi se ne čutil srečen in zadovoljen v Slovenskih goricah? Saj vemo, kaj pravi ona lepa narodna pesem: »Lepe so Slovenske gorice, gledal bi vanje dan in noč.« In naši letoviščarji so se po veliki večini tudi jako dobro počutili med nami; le temu ali onemu so tu ali tam uhajale misli k mestnim družbam, koncertom in promenadam. Sedaj pa se poslavljate od nas. Upamo, da nas boste ohranili v dobrem in prijetnem spominu, prihodnje leto pa spet prihitali med nas.

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Naš gospod župnik Franc Škof je bil dne 12. avgusta po sreskem načelniku dr. Ipavcu odlikovan z redom sv. Save V. vrste. Pri slavnosti je sodelovala cela župnija. Cerkev, kjer je služil odlikovanec slovesno sv. mašo, je bila nabito polna, četudi je bil delavni dan. V društvenem domu je po lepem govoru pripel dr. Ipavic odlikovancu kraljevo odlikovanje. Opisal je, kako je bil g. Škof ob začetku svetovne vojne kot kaplan v Kamnici aretiran in gnan v mariborsko in graško ječo skupno z organistom Cafutom. Nemčurji so ga ovađili, češ, da je zastupljeval studence, da je špioniral itd. Nedolžnost se je sicer izkazala, a g. Škof je v ječi nalezl bolezen. Kot narodnemu mučniku je kralj Aleksander podelil visoko odlikovanje. Čestitali so še v posebnih govorih odlikovancu: gg. Gomilšek, svetnik dr. Ilauinig, Žebot, župan Poljanec, nadučitelj, učenke, cerkveni ključarji, K. Omulec za društvo starih vojakov, Lorenčič za bralno društvo, Benko in Horvat za Marijino družbo, Jurančič, Rojs, Mohorič in drugi. Pri slavnosti je sodelovala godba od Sv. Ane in domači pevski zbor. Tudi Slovenski Gospodar se pridružuje čestitkam!

Sv. Barbara v Halozah. Slovensko katoliško izobraževalno društvo pri Sv. Barbari v Halozah je priredilo dne 15. avgusta predavanje. O vinogradništvu je predaval g. Jos. Zupanc, vinarski nadzornik in o umetnih gnojilih g. ing. Oton Muck, poljedelski nadzornik v Ormožu. Predavanje je bilo dobro obiskano. Dne 18. avgusta pa nas je obiskalo kolesarsko društvo »Slavček« iz Hajdina pri Ptuj pod vodstvom bivšega našega g. kaplana Janka Verbanjšaka. Fantje so dobri pevci.

Prihova. Dne 8. avgusta tega leta smo pokopali na Prihovi pri Slov. Konjicah pridnega, poštenega in velespoštovanega gostilničarja in posestnika Jožefa Fink, ki je dosegel starost 85 let. Vkljub svoji starosti je pokojni

skoraj do svoje zadnje ure izvrševal svoj poklic neumorno. K pogrebu so prihitali v oddaljenih krajih bivajoči otroci in drugi sorodniki, ki so prinesli kot zadnji dar svojem dragemu mnogotere krasne vence. Slovo od odprtem grobu je bilo nad vse ginljivo za vsakogar, ki je bil navzoč, ker je bil pokojni zares blaga duša napram vsem, ki so prišli z njim v dotiko, posebno pa zlasti oče svojim mnogim otrokom, ki so se z materjo vdovo težko ločili od njega. Naj počiva med rožicami, danimi na sveži grob, ter naj bode uverjen, da ga vsi oni, ki jih je ljubil z dna svoje čiste duše, ne bodo nikdar pozabili. Na lepem gričku na Prihovi bodi mu zemljica lahka.

Šmartno ob Paki. Nevihta nas je zbudila dne 12. avgusta zjutraj iz spanja. Med dežjem in silnim vetrom se je vsula precej debela toča, ki je naredila znatno škodo na polju med Šmartnim in Rečico in mestoma v Malem vrhu v vinogradih. Ob četrt na 6 je strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Mazeja, po domače Zg. Penška v Skornem št. 7. Živino so rešili zvezemši dve svinji, ki so ju morali zaklati radi opeklin, poslopje samo je zgorelo z vsem, kar je bilo v njem. — Pred kakimi 14 dnevi se je ponesrečil mladenič Ferdinand Lukner iz Rečice. Na cesti mu je zdijval vprežen domači konj; voz se je prevrnil in konj je Ferdinanda pod prevrnjenim vozom vlekel nekaj časa po cesti. Vsa vas pomiluje težko bolanega sicer zelo delavnega fanta. — Oblastni odbor temeljito popravlja te dni cestno Šmartno ob Paki—Mozirje od Rečiškega mostu naprej. Dal je navoziti na cesto obilo zdrobljenega kamena, ga razgrniti in sedaj ga valjajo in stiskajo s težkim valjarjem. Del ceste, ki je dosedaj izpeljan skozi Rečico in dela težave prometu radi ovinka in tesnobe med hišami in kjer je vedno nevarnost, da se zgodi nesreča, bo preložen na polje za vasjo. Upanje je, da bo zboljšana cesta olajšala promet, ki je tako velik kakor menda malokje v Mariborski oblasti, in pospeševala dohod turistov v Savinjske planine.

Sv. Florjan v Dolču. V ponedeljek 12. avgusta smo pokopali splošno priljubljenega najstarejšega fanta v fari Antona Grušovnik, po domače Osovnikarjevega Tonča. Bil je izvršten krovec in velik dobrotnik cerkve. Kupil je novo obhajilno mizo v farni cerkvi, kar nam bo v vedni spomin nanj. Bil je tudi vnet naročnik in čitatelj Slov. Gospodarja. Blag mu spomin!

Kalobje. Letos se vrši v naši župni cerkvi na Kalobju romarski shod dne 15. septembra, to je 17. pobinkoštno nedeljo. Častilci kalobške Matere božje so vabljeni v obilnem številu.

Spodnja Hudinja pri Celju. Kovač Možina Josip je pomagal nalagati seno. Visoko naloženi voz konji sunkoma potegnjejo tako da je Možina padel z voza in na posledicah umrl.

Galicija pri Celju. V ponedeljek 12. avgusta so zagrnil črni oblaki gališke hribe ob 17. uri z nočno temo in vmes so goreči bledi objemali vrhunce gora in liki bojnih reflektorjev razsvetljevali dol in gaj. Grom pa je stresal ta gorski kraj ko deroča voda leseni mlin na čolnih. Trajal je ta strašni naravni prizor ur in pol. Spočetka je lil dež, kot bi se odprle zatvornice neba. Trenutno se je vsulo žitno zrnje kakor iz kašte, a kmalu se je zrušila ledena gora iz teh gromovitih oblakov in strel strahovtega bliska je razmetaval ledene stotrolike šibre, ko pošastne grče iz žrela oblakov. Predstavlja si lahko vsak čitatelj peklen-sko burko in pomandranja po poljih, vinogradih in hmeljskih nasadih. Župnija Galicija je za letos potolčena. Ubogo ljudstvo nemo zre v žalostno naravo in drhteče molli: Bog se nas usmili!

Sladka gora. V nedeljo 11. avgusta smo spremili k zadnjemu počitku vrlo mladenko Mico Gajšek. Skoro tri leta jo je mučila huda želodčna bolezen, a ona je vse vdano v božjo voljo prenašala. Sedaj jo je pa njena patrona vzela k sebi, da je pri Njej obhajala svoj god na Velike maše dan. Kako priljubljena je bila

pri vseh daleč na okoli, je pričal njen slovesen pogreb. Spremljale so jo njene sotovarišice Marijine družbenice z zastavo. Častiti g. župnik ji je na grobu izpregovoril lep nagovor tako, da ni ostalo nobeno oko suho. Res je bila vzor mladenka z vsemi najboljšimi čednostmi. Ljuba naša Micika, počivaj v miru, vsem ostalim pa naše sožalje.

Podčetrtak. Pretečeni teden smo spremili k zadnjemu počitku uglednega farana posestnika Mihaela Bračko. Pokojni je bil starosta naše župnije in je dosegel 88 let. Bil je pošten in odločen krščanski mož, vedno zvest naročnik Slov. Gospodarja. Kako je bil pokojni priljubljen pri svojih sosedah, je pokazal pogreb., katerega se je udeležilo mnogo ljudi, vključno temu, da je bilo obilo dela. Zapušča ženo, ki je vzgled prave krščanske matere in pa tri dobro vzgojene otroke. Naj počiva v miru!

Januš Golec:

Šiba za tramom.

Z g. dekanom sva se peljala iz Ptuja. Srečala sva Vnukovega Lojzeka, ki je gнал kobilu h kovaču. G. dekan je pustil postati in vprašal: »Lojz, kako pakaj pri Vas? Že bogzna kedaj nisem videl Tebe in ne starega!«

Nagovorjeni je skočil s kobile, pozdravil gospoda in pojasnjeval: »G. dekan, Vi ste krivi, da se ne vidimo, ker nas ne obiščete. Vas imajo oče najrajši, Vas spoštujejo in ste jim že od nekdan vse. Meni doma ni nič dobro. Pred vojno po materini smrti sem bil hlapec pri rojstni hiši. Danes po 10 letih, ko sem se vrnil od vojakov, ni nič boljše — še slabše! Že pred izbruhom vojne sem bil eden najstarejših fantov, še danes nimam kot edini sin grunta. Župan bi že bil, sem v resnici pa le hlapec! Oče mi vedno zabijajo v uho ono trmasto: Ti meni luč in jaz tebi ključ! Če tudi bi doživel, da bi lahko podržal očetu svečo ob smrtni postelji; ključ bo dobil pri nas nekdo drugi in ne — jaz!«

G. dekan ni razumel mladega Vnuka. Kašljal je v zadregi in se zanimal za zadevo z besedami: »Kaj stari še ni na užitku? Še nisi gospodar in kdo naj bo dedič?«

Lojzek je nadrobno razložil, kako je nekdan pametni oče ob pragu smrti zagaljal v ljubezni. Zagledal se je v mlado deklino, ki je resnično pri hiši že gospodinja. Ljubezen osleni mlajšega, starega zmeša ter ponori. Do ušes zaljubljeni oče je postal liki drenova grča trmast, razborit in sovrazen vsem; le napram svoji Nežiki je še očepplazno jagnje. Dekle ga je že premetilo, poročil jo bo. Kako in kaj se bo rodilo iz tega zakona po očetovi smrti, je jasno ko beli dan. Razmerje med njim in ednim sinom je postalo zadnji čas že ne več hlapčevsko, da — suženjsko neznosno!

G. dekan je kašljal na vozu vedno glasneje, pljunil iz nevolje po tleh, Lojze ga je po sinovsko prijel za roko progeč, naj se oglasi še danes na domu. On kot očetov pobrat ga naj osvvari, ker sicer bo prepozno in v sramoto celi ugledni Vnukovi zlahti.

Po slovesu od jahača nisva nič govorila z gospodom. Vidno je dirnila Lojzova usoda dobrosrčnega dekana. Kašljal je, pljunil in predel načrte, kako bi razkljal staro Vnukovo grčo, da ne bo pogubil sebe in edinega sina.

Zavili smo z glavne ceste na stran — znak, da se bo lotil g. dekan takoj težavnega posla: izpreobračanja starega in od ljubezni zakrknjenega grešnika.

Starega Vnuka sva čula že od daleč, kako se je zadiral po dvorišču. Ko je zagledal dekanov voz, se je odkril od daleč, mahal in vabil na dvor. Smehljajoča radost se mu je razlila po sicer zadrezastem obrazu, ko je stiskal roko dolgoletnemu pobratimu. Morala sva z voza in na kupico ter prigrizek. Radi soparice naju je peljal stari na svoj vžitek, kakor je razlagal v desno stran hiše, ki še ima lesen strop in je bila prijetno hladna.

Nežiko je klical stari Vnuk, da je odmevalo daleč na okrog ter iskal ključe od kleti in jedilne shrambe.

Nežika je pribzela ter prišla res mило zaupana naročila za jed in pijačo. G. dekan je kašljal, ko je sedel in brundal s prsti po stari javorovi mizi. Gospodar je umival kozarce, Nežika je ropotala po kuhinji, g. dekan je odprl parkrat usta, nič rekel in gotovo spletal korobač, s katerim bo švignil po starem zaljubljenem mačku.

Pili smo in jedli. G. dekan še vedno ni držal v rokah pravega konca, s katerim je hotel lopniti uspešno po pobratimu, ki ga je izpraševal vse mogoče o gospodarstvu in o politiki. Nežika je morala parkrat v sobo na izrecno povelje starega in nam streči z narezki.

Stari bi jej bil lahko trikrat oče, tako je bila ta deklina mladostna. Gledala je plaho, sramežljivo in to jo je delalo prikupljivo. Po temeljitem ogledu starega in Nežike so mi letele oči okrog po izbi, koje stene so bile okrašene z vsemi mogočimi svetci. Izpod trama, ki je držal lesen strop, se je vzpenjala nad mizo od prahu, dima in starosti čisto počrnela — debelo spletena brezova šiba.

Ko je odrsal gostitelj v pivnico po novi liter, sem pokazal g. dekanu na šibo za tramom. Skočil je po koncu, premeril šibo za tramom z očmi od enega konca do drugega, sedel, zabrundal s prsti po mizi in siknil: »Le čakaj, trmoglavost zatelebana, jo že imam ta pravo!«

S svežo kapljico nalitimi kozarci smo trčili, ko je vprašal g. dekan:

»Kaj še imaš deco pri hiši, da nam grozi brezovka izpod trama?«

»Ha-ha«, se je nasmehnil hreščeče stari Vnuk in začel:

»Ta dobra brezova dekla je že od bogzna kedaj pri naši hiši. Moj oče so me strahovali z njo. Pomagala je peti novo mašo mojemu sinu župniku. Feldvelbske zvezde je našila pri vojakihih Lojzku. Sedaj je še samo spomin na strah božji pri hiši.«

Ni še končal razlage o dobri deklil strahu božjega, ko je g. dekan vstal, segel po šibo za tram, zakašljal in pomolil strah božji staremu Vnuku pod nos z grmečim opominom:

»Mislíš, da je že res opravila brezovka svoj posel pri tej hiši? — Strast je rodila pod to streho za vse pametno, dobro in očetovsko dostojanstveno popolnoma slepega otroka in ta si — Ti stara grča! Od Ptuja do hrvaške meje se vse smeji temu otroku, ki zasluži ob

robu groba udarce z brezovko, ker sicer boš pogubil sebe in lastnega — edinega otroka!«

Dekanova roka je spustila parkrat šibo po plečih starega Vnuka, ki je prebledel na mah, nekaj ga je streslo, skrnil je glavo v obe dlani, javorovo mizo so orosile solze moškega kesanja na starost — —!

Nepopisno mučen je bil zame dogodek med obema pobratimoma. Zmuzal sem se k vozu in po pregledu dvorišča čakal zunaj na g. dekana, ki ga še precej dolgo ni bilo.

Vračala sva se brez besed razlage o obisku pri starem Vnuku. G. dekanu je bilo čitati z obraza, da je opravil svoj posel dobro in žel v obljudi zagotovilo poboljšanja in predaje posesti priletnemu sinu.

Dober teden za tem je vodil g. dekan izpred Vnukove hiše mrtvaški sprevod. Starega gospodarja je zadela kap. Lojze je poljubljil po pogrebu solznega obraza roko g. dekana s toplo zahvalo:

»Vedni dolžnik Vam bom, dobri gospod. Drugi dan, ko ste se odpeljali od nas, so me vzeli oče seboj v Ptuj. Vse so pustili prepisati name in mi rekli: »Sedaj si ti gospodar in bom jaz hlapec, da me ne bo tepla z brezovim božjim strahom na starost duhovniška roka. Šibo za tramom pa čuvaj v hiši, da ne boš zapravil pameti, kakor sem jo jaz za par let!« — »Za tem so bili oče kakor spremenjeni. V svoji izbi so tičali, videl sem jih le še parkrat. Nežika je kriknila v soboto jutro, ko jim je nesla zajutrek. Oče so ležali na hrbtu v postelji in široko odprta usta so oznanjala njihovo smrt!«

In šiba za Vnukovim tramom? G. dekan mi je povedal, da jo je on vtaknil na staro in za vsako krščansko hišo pristojno mesto, kjer jo bo čuval tudi mladi Vnuk. Vidni strah božji mora biti pri hiši, ker vzgaja dobre gospodarje, skrbne gospodinje, novo mašo poje, vojaške zvezde našiva in je resen opomin k poboljšanju pri starostnih zablodah.

Zvestoba v sili. V moških zavodih je splošno navada, da v noči eden drugemu skrijejo čevlje, sešijejo spodaj hlače, zamenjajo obleko itd. V bogoslovju smo tudi eden drugemu nagajali. Ni bila šala, ako se je kateremu posrečilo, da se je priklatil neopaženo v trdo spanje zazibano spalnico. Ako je zamenjal kakim sedmim tovarišem obleko in obuvalo, je bilo drugo jutro iskanja, tekanja do glasnih izbruhov nevolje. Predno se je oblekel in obul vsak zopet svoje, je preteklo toliko časa, da je zamudil k jutranjim pobožnostim in že bil okregan od predstojnikov radi netočnosti. Gorje klatežu in ponočnjaku, ako so ga zalotili v tuji spalnici. Bil je bit kakor lisica, ako jo dobijo v kurniku. — Jožefovo smo obhajali bolj pozno v noč. Ko je bilo dovolj godovanja na italijanskem bojišču umrlega vojnega kurata Pinterja,

je bil baron Gauč odločno za to, da napravimo zamenjavo oblek in čevljev, da bo zjutraj nekaj za smeh in kratek čas. Predlagal je, da se naj lotim največje spalnice četrtoletnikov, kamor je spadal tudi on. Moral mi je prisesti, da me ne bo zapustil, ako bi se kateri prebudil in bi me zgrabili pred pobegom. Rajni Pinter je stražil pred spalnico, jaz za baronom bos skozi vrata. Spali so v njej najtrdnjše spanje gospodje Goljati po postavi ter moči. Gauč je sedel na svojo posteljo in opazoval, kako sem znašal na kup po vseh štirih izpred raznih postelj talarje, hlače in čevlje. Na najbolj nevarnih mestih sem srečno opravil in baron je že kihal od zadovolja. Najmanjši in glede moči najbolj pritlikavi prebivalec te spalnice je bil Jurček. Ko sem se sukaj z vso opreznostjo pri njegovi postelji, se je para majhna zbudil. Ni skočil z ležišča, ker je bil preplah, ampak vpiti in vikati je začel na pomoč, kakor bi ga bil dregnili s šilom. Mahoma je bila zbudjena vsa spalnica. Sem že tipal po vratih, a v temi nisem zadel takoj na kljuko. Orjaška roka me je zgrabila za vrat in stisnila, da sem jeknil. Z levico me je pestil za vrat, z desnico me je otipaval po obrazu, da bi dognal, kdo da sem. Ujetnik današnjega gornjeradgonskega župnika sem bil, ki je klical še druge in zahteval luč. Vse je že bilo po koncu, nobeden ni mogel do užiga luči, ker so bili talarji in hlače vse v enem skupnem klopčiču pod umivalno mizo. Radi kaljenja nočnega miru ozlovoljeni so iskali vsak kak trdejši predmet, da bi položili po meni in mi prerahljali rebra. Dobro sem se zavedal, da me bodo zbili kot štrjenjo in me še z udarci zaznamovali, da bo vsakdo znal, pri kakem poslu sem bil zaloten. Baron Gauč pa je vrgel hitro talar s sebe, se zleknil po postelji in smrčal na glas, kakor bi najglobkejše drotal in spal. Jasno mi je bilo, da se boji premoči, me bo zatajil in prepustil izvršitvi ljudske sodbe. Baron je hrjavsal najbližje vrat in raditega je moj birič sunil v njegovo posteljo s pripombo: »Zdrami se klada, ti imaš gotovo šibice!« Nahruljeni je buk-

nil kvišku, parkrat zaspano vprašal, kako in kaj, stopil proti vratom in mesto da bi bil zagrabil mene je treščil z vso silo g. Gaberea proč od vrat proti sredini sobe in jaz — prav v zadnjem trenutku rešen izvršitve hude kazni — pri vratih smuk na hodnik v prvo nadstropje v svojo spalnico. Mož beseda baron se je delal nevednega, se izgovarjal z zaspano nerazsodnostjo, a tovariši so ga izpregledali in ga obdolžili izdajstva. Dejansko bi bili obračunali z njim isto noč, da ni užival v letniku tolikoga spoštovanja in ugleda. Med taisto leto uprav hajduške četrtoletnike se od sedaj nisem upal nikdar več v urah, ki so bile po hišnem redu določene za mir in počitek.

Moč kisle vode. Moj tovariš je še danes v vsakem oziru zgled. Že kot bogoslovec nam je bil zvezda. Ni bil abstinent, a nikdar ga nisem videl, da bi bil pil več nego je bilo dovoljeno. Novo mašo je pel iz tretjega letnika in mene si je izbral za ceremonijerja. Vabila sva skupno na proslavo nove sv. maše sorodnike in prijatelje. Vročje je bilo taisto leto avgusta in seve tudi žeja velika. Premicijant je pil povsod vodo, jaz sem pa praznil bizelčana. Prišla sva v bogatejšo hišo, kjer so nama postregli po knežje. Tovariš je imel dosti navadne vode, je poprosil za kislino. Stopil sem za gospodarjem in domenila sva se. Prinesel je slatinšek ovit v slatino označujoč papir in enega z rdečkastim bizelcem. Novomašnik si je vturnil v kupico le za spoznanje rdečega vina, na vrh pa polno slatine. Pil je v dolgih požirkih in uprav teknila mu je hladilna pijača na dobro kosilo. Saperlot, čez nekaj časa je začel gledati bolj debelo in silil na petje. Razvezala se mu je prirojena dobra volja. Nikdar ga nisem videl tako razigrane volje ko takrat. Bolj ko je pil mešanico, bolj ga je žejalo. Kar nič se mu ni mudilo dalje. Ostala sva tamkaj v najboljši volji do noči. Ko sva stopila iz hiše na sveži zrak, premicijant ni bil nič kaj trdnih nog. Čudil se je, da ni meni nič, ko sem vendar pil samo vino in niti kaplje vode med tem ko je

izpraznil on slatinšek slatine! Doma so se čudili njegovi naravnost čudežni veselosti mati, bratje in sestre! Spala sva v skupni sobi. Po noči se je prebudil večkrat. Nepopisno ga je žejalo in pil je navadno vodo kar iz škafa. Tožil je o težki glavi in ogabno žveplenem okusu. Slatina je bila po njegovem mnenju iz Rádencev in ta vsebuje precej žvepla, ki je njemu zoperno. Še taisto noč je napravil trden sklep, da s slatino ne bo več mešal tolikanj nedolžnega bizelčana. — Še-le na dan vesele premicije mu je zaupal najin gostitelj, da je mešal rdeče veno z najboljšo belo starino, ker so imeli pri hiši slatinske steklenice, a ne vode! Smejal se je in mi ni zameril, ker sem ga po njegovi lastni izjavi dobro potegnili in zvabili na pot od srca dobre volje.

Francoz in Slovenec. Francoz in Slovenec sta se zapletla v pogovor o težkoči te lepote izgovorjave enega in drugega jezika. Francoz je hvalil na vse pretege težkočo pri pisavi in izgovorjavi francoščine. Navajal je za svoje trditve razne vzglede. V francoskem jeziku se n. pr. piše Bordeaux, izgovori pa Bordo itd. Slovenec pa je rekel, da to ni nič v primeri s težavno in blagodnečo slovenščino. V slovenščini n. pr. se piše »lonec«, izgovori pa — »pisker«!

1. Voda, seveda mehka ali nekoliko omeščana z navadno kuhinjsko sodo
2. Milo Gazela, ki ga dobite pri vsakem irgovcu
3. Tako snažno belo perilo kot ga vidite na sliki

To je najenostavnejši in najboljši način pranja.

Mož v sivi sukni.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

»Prokleta —!« je siknil. »Pa je rekla, da bo sam prišel!«

Toda njegove žilave roke so še vedno nezmotljivo varno držale puško, pripravljeno za strel. In če bi zasovraženi vohun prišel tudi s celim krdelom svojih policistov, njegova krogla bi ga poiskala in našla sredi med njegovo tolpo.

Tedaj so koraki utihnili in otožen klic sove je zapel v večerno tihoto gozda.

»Beli kljun —!« je pomrmral chouan na prežl in spustil puško na kolena. »Kaj vraga počenja tod ob tej uri —?«

Djal je prste k ustom in odgovoril tudi s klicem sove. Koj nato so se pririli trije moški skozi goščavo.

»No —, si opravil?« je vprašal prvi, ki je prilezel blizu Sive glave.

»Opravil —? Vraga sem! Ne še,« je godel Siva glava. »Po kaj ste prišli?«

»Da ti pomagamo, glej ga!« je dejal Beli kljun.

»Prezgodaj! Ni ga še!«

»Se je kaj posebnega pripetilo?«

Ne. Enostavno še ni prišel. Pa prišel bo.«

»Torej ti lahko pomagamo, še ni prepozno. Vražji lisjak bi utegnil biti oborožen.«

»Morebiti. Pojdite tjale na ono stran ceste in primite ga od zadaj. Imate puške?«

»Ne.«

»Zgrabite ga z rokami in ga držite! Tem go-toveje ga zadenem.«

Šepetaje so govorili in njihov šepet je utonil v šuštenju večernega gozda. Kakor kače so se splazili na rokah in nogah skozi grmovje ter se skrili na drugi strani. Past je bila sedaj podvojeno dobro nastavljena, plen jim nikakor ni mogel uiti.

In ni minulo pet minut, pa so se približali po cesti sem trdni, umerjeni koraki.

Večerne sence so se vse tesneje ogrinjale in objemale gozd. Ob robu ceste, na desni in levi, pa so čakali na svojo žrtev najeti morilci in pre-

Hmeljarsivo nese, kmečarji in bunelj prodaji. Kupite zato knjigo HMEĽJARSTVO! Slike Din 50, vezana Din 60. Dobite v Girlovi listarni v Mariboru.

Fran Wernig:

Na kmetijski razstavi v Ljutomeru.

Kmetijska razstava. Ta napis je nosil tokrat v debelih črkah Katoliški dom. »Kaj je to vse?« smo nekaj bojazljivo spogledovali in vprašali drug drugega, ko smo vstopili in smo videli skoraj vse kmetijstvo in kmet. industrijo razstavljeni le v eni srednjeveliki dvorani. Pozneje šele smo pogruntali, da služi kmetijski oddelek le kot spopolnilo obrtne razstave in da ima ta predvsem lokalni značaj in pomen. Prišli pa smo do dragocenega spoznanja, da je javen povdarek in primerno naglasjanje zelo važen faktor današnjega gospodarskega življenja. — V dr. Sušnikovi brošuri »Prekmurški profil«, ki sem jo bral med potjo, je povdaril pisatelj, da dajemo Slovenci brezdvoma premalo na forme in na javen povdarek. Spričo te razstave pa sem spoznal, da velja pisčeva ugotovitev predvsem za nas in za gospodarske kroge tostran Save.

Glavni del kmetijske razstave v Katoliškem domu so tvorili stroji in orodje, ki ga je poslala Kmetijska družba. Potem razni mlekarški stroji, ki sta jih razstavili dve tvrdki. Vse to nas je manj zanimalo, ker imamo priliko videti stroje tudi drugod. Zanimiva pa je bila zbirka klasja in zrna posameznega žita, ki ga je na zelo okusen način razstavila semenogojška postaja v Beltinci. Poučna je bila tudi razstava doma pridelanih vrst pšenice g. Ferdo Magdiča v Cvetu in g. Slaviča v Banovcih. Pri prvem se je najbolj obnesla vrsta Beltinci 87, katere se je pridelalo na 1 ha 19 met. stotov; drugi je pridelal na 1 ha: vrste Kadolz 21 met. stot., pšenice Križevci 26 met. stot. in Beltinci 22 met. stot. G. Slavič je razstavil tudi zbirko raznih trav in detelj. Pozornost so zbudile slike in vadeži — med njimi 4 m visoki konjski zob, ki v dolžnih legah ljutomerskega okraja celo dozoreva — od letošnjih poizkusov z umetnimi gnojili. Dalje je bila poučna tudi razstavljena pesa in različno ravnanje z njo. Pesa nepresajena in neobrana je tehtala 3 in pol kg, pesa nepresajena a obrana 1 in pol kg in pesa presajena in obrana 250 gr.

Prav privlačen je bil vinarski oddelek, v katerem je točilo brhko prleško dekle v resnici dobra kvartitna vina. Le-ta so razstavili: Vinarska zadruga v Ljutomeru, Fr. Seršen, Al. Krajnc, Fr. Zemljčič in Lovro Petovar. Celo zgradbo steklenic Petanjske Slatine je postavil J. Vogler v Radencih.

V meščanski šoli in v Sokolskem domu je razstavila predvsem industrija in obrt, ki je s svojo prirediteljico z neštevilnimi domačimi izdelki v mnogih sobah in dvoranah razmeroma prav dobro uspela. Kmetijstvo je v teh razstavnih prostorih zadevalo predvsem: okusna zbirka vrvarskih izdelkov g. Prinčiča, kmečki voz s posebno iznajdbo uravnovanja dolžine, svedri za vrtnanje vodnjakov (razstavil Rajh Fr., Norsinci), sadne konzerve, mlevske izdelki in umetno vezilstvo. Zboljšani Znidaršičev panj je razstavil Fr. Komel, Ptuj in enostavno preuredbo Neislerjevega panja v Znidaršičev panj je razkazal Josip Mursa.

Zali skozi grmovje. Suhljata postava je zavila izza gozdnega opla, brez vsake hude slutnje, mirno in umerjeno je stopal mož v sivi suknji v nastavljeno past. Še par trenutkov, pa jim bo vstric, dvajset metrov komaj oddaljen od njih.

Siva glava je kruto pomrmljal in sunil puško spet k licu. Pa za trdno je bil odločen, da bo čakal in da ne bo tvegala strela, sprožil bo petelina, ko bo žrtev čisto blizu, ko bo lahko varno meril in ga ne bodo motile večerne sence.

Nobenega glasu ni bilo čuti, noben list ni vztrepetal, nobena suha veja ni počila, ki bi izdala izkušnemu ušesu navzočnost morilcev. Previdno in pozorno, pa brez suma in strahu je stopal detektiv vse bliže, njegov korak je bil trden in miren.

Hipoma se je ustavil in naglo, bistro pogledal krog sebe.

»Kdo je tam?« je vprašal glasno in krepko.

Njegovo uho, vajeno najrahljajšega diha, ga je opozorilo na nevarnost, izdalo je njegovi vedno napeti bistrosti in previdnosti navzočnost bližnj, živih, dihaločih, ki so bila trdo blizu, nekje v gozdu, skrita in opazujoča v temi, gotovo s slabim namenom.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 120. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakih.

Mala oznanila

Upravištvu odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je pri loženi znakom za 2 Din za odgovor. UPRAVNIŠTVO

**Najboljše me-
nja in zamelje
vsakovrsno
zrnje**

**PAROMLIN
EHRlich
PESNICA**

**Vsak skrben
gospodar se
sam prepriča!**

Hlapca pridnega in poštenega sprejme takoj
A. Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15.
1016

Viničarja z 3 — 4 delavnimi močmi išče
A. Ussar, Zavrče. 1020

Učenca za trgovino sprejemem s popolno ali delno oskrbo po dogovoru. Reflektiram le na zdravega in dobro razvitega fanta z dobro šolsko izobrazbo. Oglasi se naj le tisti, ki ima veselje do trgovine in je dober računar. Lastnoročno pisane ponudbe je poslati na: Ivan A. Grosek, Trebnje, Slovenija. 959

Majerja s 4 delavskimi močmi sprejme Linin-
ger Marija, Maribor, Koroševa ul. 32. 1012

Vinčarja s 4—5 delavskimi močmi (dva moš-
ka) sprejme Fontana, Rošpah. 1004

Viničarja s 4 delavci sprejme Šepec, Maribor,
Grajski trg 2. 1003

Hlapca kravarja, ki zna dobro dojit, takoj
sprejme graščina Fala, pošta Fala. Mesečna
plača Din 300. 1023

Kobilu lepo, svetlorujavo, z belo grivo in belim repom, liso, 174 cm visoko, 8 do 5 let staro, kupim: S. Tičar, Jezdarska ulica 19, Maribor. 1011

Proda se malo posestvo ob prometni cesti; zemlja je rodovitna; vse pripravno za obrtnika. Naslov v upravi lista. 1010

Proda se bencin-motor 4—6 Hp in mlatilnica po nizki ceni. Topolnik Franc, Slaptnič 2, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici. 992

Močen gredel in različna zobna kolesa za vodno kolo odda paromlin Ehrlich, Pesnica. 1018

Viničar se išče z najmanj 6 delavskimi močmi in če mogoče z lastnimi kravami. Dr. Paltauf, Krčevina 168, nasprotili obč. Laitersberg. 1015

Sprejem učenca pri vsej oskrbi, učna doba po dogovoru Selnica ob Dravi, pekarna Pečnik 1017

Vabilo

**VI. redni občni zbor
vin. zadr. „Ljutomerčan“**

r. z. z. o. z.

ki se vrši v torek, dne 16. septemb. 1929 ob eni uri popoldne v hiši g. župana M. Rakuša v Obrežu pri Središču.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev bilance.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Predlogi in navseti.
6. Slučajnosti.

Ako občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje v istih prostorih drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih članov. 1018

ODBOR.

Hrastovec, bukove in borove prage (švelerje) ter vsake vrste trdi les posebno oreh, črešnja, hruška, javor, jelša in lipa kupuje stalno Rudolf Dergan, trgovec, Laško in prosi za ponudbe. 1021

Izredno ugodno se prodaja: a) 11 oralov prvovrstnega travnika in 3 orale lepo zaraščene gozda. Travnik leži v neposredni bližini glavne ceste, od kolodvora pa je oddaljen le par minut. Je prikladen tudi kot stavbišče za trgovske in industrijske svrhe. b) 4½ orale gozda in njive oddaljeno od železnice komaj 15 minut. Gozd je lepo zaraščen s smrekovim in bukovim drevjem. d) 1 oral rodovitnega vinograda z viničarijo. Vse to je oddaljeno komaj eno uro od Rogoške Slatine. Cene so nizke. Ponudbe na Jožeta Polajnk, Podplat. 1009

Hiša v Mariboru s tremi sobami, kuhinjo, hlevom in z velikim vrtom zelo na lepem kraju na prodaj. Naslov v upravi lista. 984

Proda se malo posestvo tričetrt ure od Maribora. Naslov v upravi lista. 1002

Kupim mali vinograd v bližini Slov. Bistrice v obsegu do poldruega oralu, novejši nasad. Poleg vnožada je lahko nekaj sadonosnika in kaka njivica, ter preprosta hišica. Vsega skupaj naj ne bo čez 3 do 4 orale. Ponudbe na upravo Slov. Gospodarja.

V tistem trenutku je zaškrtalo nekaj v gozdu, komaj dvajset korakov v stran, kjer je stal. Čisto slabotno je zapelo, pa njegovo ostro, vajeno uho je spoznalo glas petelina.

V hipu je potegnil detektiv pištolo iz žepa, skočil na stran in se pritiskil k drevesu, ki je stalo ob cesti. In tam je obstal, z dvignjeno pištolo v roki, tesno ob drevesu, in njegove ostre oči so prodirale v mrak, ki je zagrinjal cesto.

Za trenutek je vladal napet molk. Tedaj pa so krepke roke zgrabile njegova ramena, mu udarile pištolo iz roke, sirova pest mu je sunila v obraz, nekdo mu je ovil roke krog debela in hripav glas je zaklical:

»Streljaj, Siva glava! Ne boš ga zgrešil, vohuna! Trdno ga držimo!«

In v eni sekundi se je vse zgodilo.

Strel je počil v tihi mrak, obenem z njim pa je jeknil glasen, presunljiv krik. Bil je krik iz ženskih prsi, sirova kletvica iz moških ust je zaropotala za njim. Mož v sivi suknji je čul strel, je slišal krik iz grmovja od onstran ceste, čutil je, kako so odnehale robate roke. Ljudje so pridušeno kleli za njegovim hrbotom, grmovje je šuštel.

**Izšel je in
II. zvezek!**

**Res niste še naš
ročili**

**Karl Mayeva
knjige?**

Ne čakajte, dokler se še dobi. Nad 1000 knjig že razprodanih, ostanek bo kmalu! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Če se kaj takega pripeti

se gôspa Mica samo smehlja. Kaj pa more mala nebogljenka zato. Le hitro čisto oblekco za njo in svež predpasnik za mamico, saj vse madaže odstrani brez truda le

Schicht ov
RADION

840

Foto atelje Meyer,

Gospodarska ulica 39, Maribor. Najboljša izpeljava fotografij in nizke cene. 925

Veliko skladišče v Mariboru z zasebnim železniškim tlom, se daje v najem in je eventualno tudi na prodaj. Sposobno za špediterje, tekstilno blago, kemikalije, stroje, barve itd. Separatni prostori deloma pripravljeni za izdelovanje kolomaza, vazelina ali kaj podobnega. Prijave na Zadržno zvezo, Maribor, Miklošičeva ulica 2.

Pljuča! Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt), Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina. 918

Kmetje ptujskega okraja izmenjajo zrnje za najboljšo moko v menjalnici Budina pri Ptuj. 934

Lepo posestvo, Rečpoh 20, pošta Pesnica na prodaj. Vpraša se tam. 986

Iščem viničarja in majerja. Marija Pilz. Pesnica. 978

Kovčki in torbe za potovanja, šolske torbice, ročne torbice, listnice, denarnice, nahrbtniki, gamaše itd. ima v veliki izbiri in po najnižji ceni Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 987

Gonilni jermeni iz najboljšega usnja, za tovarne, mlatilnice, mlino in žage ima v zalogi v vseh širinah in po najnižjih cenah Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova c. 13.

Lesovi (kleštre) za komate se kupi v delavnici na Slomškovem trgu št. 6.

Redni občni zbor

Gospodarske zadruge v Ormožu, r. z. z. o. z., se vrši dne 8. septembra ob 9. uri s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva in nadzorstva; 2. odobritev računskega zaključka za l. 1928; 3. volitev načelstva in nadzorstva in 4. slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 999

Viničarja sprejme s 1. novembrom 1929 stolna nadarbina Krčevina št. 28, s 4 močmi.

Mlinarji! Prodaj prodaj dva cilindra s svilo po nizki ceni. Marko Korošec, valjni mlin, Breg pri Ptuj. 981

Iščem malo posestvo. Pismene ponudbe na upravo lista. 1001

494

986

Ne premisslujete

če potrebujete obleko, ampak zahtevajte še danes od veletrgovine STERMECKI nove vzorce, kjer boste našli ogromno izbiro sukna, ševjota in kamgarna za moške obleke, krasnega in modernega blaga za damske plašče, svile, žameta, parhenta, platna in razne druge manufakture za obleke in perilo. Naročila čez Din 500 pošilja se prosto poštine. Novi ilustrirani ceniki z več tisoč slikami se pošlje vsakemu zastoj in prosto.

Veletrgovina R. STERMECKI, CELJE šte. 24, Slovenija.

Kaj se je zgodilo, tega si niti misliti ni mogel. Tudi ni imel časa misliti na to, planil je čez cesto in Konstanca Plélan mu je omahnila v naročje.

»Konstanca —!« je vzkliknil ves začuden. »Ranjeni ste —?«

»Ne ne!« je šepetala hripavo in čudno, nerazumljivo razburjena. »Nisem ranjena! Rešite se —! Bežite! Utegnila bi pozabiti, da sem ženska —! Spomnila bi se, da ste sovražnik mojega kralja!«

»Rešili ste mi življenje!« je šepnil. Ko blisk se mu je zasvetilo v glavi, razumel jo je, razumel pa tudi svoj položaj. »Tvegali ste življenje radi mene!«

Za trenutek je ležala v njegovem naročju in v tistem trenutku je gledal v globino ženske duše, ki sovraži in obenem ljubi, je umeval njeno obnašanje ves mesec sem, umeval, zakaj ga je izdala, pa koj nato rešila. Umel je, pa je spet ni mogel umeti —. Kdo bi mogel umeti žensko srce, ki ljubi in sovraži obenem?

Pa je za trenutek je ležala v njegovem naročju. Zgenila se je, se mu izvila iz rok, stopila na cesto in ga porimila od sebe.

»Bežite, vam pravim!« mu je rekla z glasom, ki je hotel biti trd in odločen, pa je bil slaboten in trepetajoč, »bežite! Roka, ki je sprožila prvi strel na vas, bi utegnila sprožiti še drugega — in jaz bi ga ne mogla več zabraniti — in oni drugi bi se utegnili vrniti —!«

»Ne bom bežal,« je dejal odločno, »ne bom, dokler se ne prepričam, da niste ranjeni!«

»Tih!« je šepnila. »Nisem ranjena. Povem vam, da ne. In če bi tudi bila, vi morate bežati — takoj! Ali vam nisem rekla, utegnila bi pozabiti, da sem ženska —. Tamle za grmovjem je tičal človek, ki sem ga najela, da vas ubije —. Prišla sem nazaj, ne vem zakaj. Morebiti, da bi videla, kako bo padel naš sovražnik —. Morebiti pa —. In ko je prišel trenutek, ko sem vas videla v rokah morilcev —, tedaj me je prijelo —. Nisem mogla prenesti, da bi vas umorili —, takole samega — štirje proti enemu —. Strašno bi bilo.

Pa bežite odtod! In nikdar več se ne smeva srečati —! Razen če pridete jutri s svojo policijo po mene in me pošljete pod guillotino —.«

»Konstanca —! Kako me sovražite!«

»Morebiti —,« je dejala mehko. »Morebiti vas pa ljubim. Ne vem —. Igrala sem se z ljubeznijo.

SOCIJALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-
rajevo knjigo: »Socialno vprašanje« za Din 28.—
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri

Stanje hranilnih vlog nad 55,000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti **nobenega rentnega davka** ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakršnega odtegljaja.

Seznam

Izrebranih številček efektne loterije gasilnega društva v Libeličah, izrebranih 28. julija 1929.

Glavni dobitki:
 1. 7489 2. 7907 3. 11092 4. 1529 5. 12969 6. 5777
 7. 20001 8. 89 9. 2400 10. 24999 11. 573 12. 8896
 13. 2398 14. 17503 15. 22355.

20 dobitkov v vrednosti po 150 Din.
 7148 5863 8137 12373 6226 14314 1096 12145
 25000 7741 13096 3200 5138 11627 3115 11415
 1667 5518 4763 10328

40 dobitkov v vrednosti po 100 Din.
 11420 1734 3984 24770 20281 14217 12495 7215
 15434 10229 10088 24500 20017 11412 630 10133
 16000 19597 10635 8884 1231 14321 12610 19990
 3270 1100 10782 1201 17209 17471 15409 10848
 941 20002 14700 1539 3734 10486 90 4409
 9000 4432 2832 16530 14287 24956

80 dobitkov v vrednosti po 50 Din.
 7967 11636 6250 17819 14355 4818 1741 10732
 19518 655 10638 4471 18434 12953 9362 17609
 2377 11817 19656 16249 4286 13213 14391 24313
 3270 9678 1230 8847 20290 20050 12712 15404
 18004 7098 10065 3290 498 17970 18181 4761
 23852 12845 13022 8737 6898 16888 1350 7915
 8667 3459 18100 19242 5433 6612 9571 18432

16407	13115	10517	22877	3277	21997	4469	11284
21489	14111	12385	4997	12507	13008	7000	10951
6632	4981	20362	15417	18849	20547	23332	24824
339 dobitkov v vrednosti po 20 Din.							
1747	3698	12045	11827	15465	19250	19728	12630
14397	15429	9361	1323	9575	5773	17616	17985
24005	20898	9596	12067	654	5812	4059	12727
12851	18188	17803	22922	4966	11253	4652	1590
18002	11648	3699	12043	9544	20840	16107	12967
18590	19110	11815	10217	653	4281	4778	7951
18433	16275	13050	2378	16518	2124	9621	6861
1586	12019	22133	500	6232	16687	1575	5528
10422	5813	7959	3267	16934	21505	7214	11458
2126	10145	6249	3268	9672	20608	1572	12022
7077	16800	3707	1579	12403	7071	3709	11711
12560	6233	4020	15593	6961	3208	18805	2263
11725	8449	12681	22480	21670	15403	1589	7710
432	12774	1519	8033	12882	5100	1502	9624
10585	12986	1429	20110	8282	11962	1881	12003
23587	15569	650	10294	3215	3114	19407	12461
4607	1670	16150	7073	6980	3210	16983	2270
17366	488	1505	11710	3704	8032	13071	14009
5349	7343	1520	9671	10587	16310	1433	19730
12006	652	10293	21019	20368	16701	6192	8031

990	3251	10473	1968	18222	2096	4034	20700	22707
12588	3069	10809	12222	843	4457	15581	16803	
17005	6978	2261	18815	495	1511	3706	16212	
17404	7550	21201	8308	6798	1421	10289	12703	
17882	1140	12817	651	10006	5099	21770	646	
213	270	402	481	9412	8612	2405	232	
9759	660	8064	2463	6613	2328	9027	12921	
20452	3233	1970	10121	2879	9888	5133	2296	
7938	16380	18736	2098	10472	5348	6070	12129	
845	1333	10513	4767	22561	17530	3530	8408	
1334	7806	3202	2280	6117	497	1501	7709	
10290	1140	16549	1139	10008	4431	11129	4036	
3070	10313	12131	23508	16725	844	1704	5551	
4800	3532	1703	6468	10591	1380	18996	16842	
3293	6480	2298	8464	1136	852	9099	3391	
4605	9466	3455	7543	10314	19868	17427	24693	
2824	7225	3996	1217	9130	6784	3858	7580	
10592	1363	9886	3454	2283	6900	10714	17053	
16224	20113	16633	8470	1137	854	9940	7229	
8967	2865	20421	1118	16405	16799	10808	8040	
394	16550	17233	1702	3296	11979	2853	21212	
10577	20773	8567	1114	16760	16576	21955	9311	
8948	16926	3844						

Majerja za polje in živino rabim in lahko redi tudi nekaj svoje živine. Dve ali tri delavne osebe, en pastir in sicer zanesljive osebe. Braž Vrbas, Slemen, Selnica ob Dravi. 985

— in postala mi je usodna. Verjemite mi, guillotina, smrt bi bila zame odrešenje —. Odrešenje iz duševnega boja med sovraštvom in —. Izdala sem svojega kralja —. Ne bi smela biti slaba, ko je šlo zanj ali za vas —.

Omahnila je in spet jo je pristregel v naročje.

»Ranjeni ste!« je vzkliknil hripavo.

»In če bi tudi bila,« je ugovarjala slabotno in trepetaje, »bi ne hotela pomoči od vas! Slaba sem —. Kdo ve, kaj bi vse storila, če se ne ločiva danes, takoj —. In nikjer več se ne smeva videti, vi in jaz —. Ženska sem —. Morebiti bi zagrešila še hujše izdajstvo nad svojim kraljem. Radi vas —. Vi in jaz, Fernand, se ne smeva nikdar več videti —. Najina pota gredo narazen, morajo iti narazen —.

Mož, ki sem ga najela, da vas umori, on me bo pospremil domov in poskrbel zame. Skupno usoda deliva, skupne cilje imava. Robot je, neizobražen, pa skupno se boriva za isto stvar, skupno se veseliva nad uspehi in skupno žalujeva nad neuspehi. On je moj prijatelj —. Vi morete biti le moj sovražnik —.

Še trenutek, pa se mu je iztrgala, ni mu dala roke, ni ga pogledala več, planila je v grmovje.

Videl je, kako je izginila njena vitka postava v goščavi, kako se je rinila med vejevje, čul je šuštenje listja, suha veja je počila pod njenimi nogami. Šla je iskat pomoči in zavetja pri morilcu. Saj je bil on, roparski chouan, neizprosnih royalist, njen prijatelj, njen zaveznik —.

On pa, tuje, plebejski vohun, nepoznan pripadnik plebejskega cesarja, on ji ni smel biti ničesar —. Le njen sovražnik je mogel biti. Saj je najela morilca, da bi ga ustrelil, skrivaj, zahrbtno —. Le za hip, v usodnem trenutku, je bila njena ljubezen močnejša ko njeno sovraštvo, rešila ga je, bala se je zanj. Pa le za trenutek —.

Kako bi tudi moglo biti drugače —! Da ni prej tega vedel! Iluziji se je vdajal, kaj mu je preostalo, ko da je obžaloval to edino iluzijo svojega življenja —. Prav mu je bilo, sanjač je bil, neumnež —.

Bridek vzdih se je izvil možu v sivi suknji iz prsi, obrnil se je in šel nazaj, odkoder je prišel.

(Dalje prihodnjič.)

Naročite se na „Slov. Gospodar“!

NA POLJANI — najboljša Meškova povest je zopet na razpologo. Vsakdo, ki jo še ni imo prebere! Slane Din 25, vezana Din 38, Naroba se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Najboljša priložnost za nakup Tirolske živine

ob Tirolskih sejnih plemenske in porabne živine
na jesen 1 9 2 9

Sivo-rjava planinska živina.
Gornjeindolska siva živina.
Spodnjeindolska pegasta živina (Bernske pasme).
Tirolska Pinzgavska živina.
Zillerdolska in Tux-živina.

Sivo-rjava tirolska planinska živina:

September:

- 2. Berwang pri Bichlbach, Hal na Tirolskem
- Nasserein pri St. Antonu na Aribergu
- 5. Schwaz
- 6. Imst
- 9. Reutte, Zell ob Ziller
- 13. Ischgl
- 14. Landeck
- 17. Telfs
- 21. Steinach, Vils, Wattens
- 23. Zwieselstein v Oetzthalu, Elbigenalp Reutte
- 24. Längenfeld v Oetzthalu, Nauders pri Landecku, Zirl
- 25. Innsbruck, Ried pri Landecku, Umhausen v Oetzthalu
- 26. Strengen
- 30. Imst

Oktober:

- 2. Hötting pri Innsbrucku, Zell ob Ziller
- 3. Lermoos
- 5. Kolsass, Silz, (Sejem združno rejnih bikov)
- 7. Landeck, Hall na Tirolskem, Tannheim pri Reutte

Gornje-indolska živina:

September:

- 2. Berwang pri Bichlbachu, Hall na Tir.
- 6. Imst
- 9. Reutte, Zell ob Ziller
- 14. Landeck
- 17. Telfs
- 21. Steinach, Vils, Wattens
- 23. Zweiselstein v Oetzthalu
- 24. Längenfeld v Oetzthalu, Nauders pri Landecku, Zirl
- 25. Innsbruck, Ried pri Landecku, Umhausen v Oetzthalu
- 26. Weissenbach pri Reutte
- 30. Imst

Oktober: 2. Hötting pri Innsbrucku, Zell ob Ziller. — 8. Lermoos. — 7. Landeck, Hall na Tirolskem.

Spodnje-indolska pegasta živina (Bernske pasme).

September: 2. Hall na Tirolskem. — 5. Schwaz. — 9. Zell ob Ziller. — 12. Brigglegg. — 21. Kufstein, Wattens. — 25. Innsbruck.

Oktober: 2. Zell ob Ziller, Hötting pri Innsbrucku, Kufstein. — 7. Hall na Tirolskem. — 8. Innsbruck. — 10. Rotholz pri Jenbach (sejm živinorejskih zadrug).

Tirolska pingavska živina.

September: 16. Sillian, Westendorf. — 18. Kössen. — 21. Kaufstein, Matrei na izhodnem Tirolskem. — 23. St. Johann na Tirolskem. — 28. Lienz.

Oktober: 2. Kaufstein. — 5. Lienz. — 7. Kitzbühel.

Fux- in Zillerdolska živina:

September: 2. Hall na Tirolskem. — 5. Schwaz. — 21. Wattens.

Oktober: 7. Hall na Tirolskem. — 14. Schwaz.

Najvažnejši sejmi so debelo tiskani.

Posredovalnica Tirolsko kulturnega sveta za prodajo živine v Innsbruck, Wilhelm-Greil cesta 9 daje vsa zaželjena pojasnila in je pripravljena v pomoč biti pri nakupu, nakladanju, l. t. d. po svojih zaupnikih. 996

Predsednik: RAJTMAR.

V tem so si vsi edini

Obleke za
neveste, moško
in žensko blago, po-
stojno in živотно perno

samo iz

Klobuke,
Izgoreljene,
bleke, čevlje, nogarice
L. L. d.

trgovske hiše
Franc Kolerič
Apače

Prodajam lepe posevne oddaljeno četrt ure od postaje Šmarje pri Jelsah, obstoječe iz hiše s štirimi sobami, dveh klet, gospodarskega poslopja, njive, travniki obsajeni z 250 sadnimi drevesi in dveh gozdov mešanega lesa. Posstvo meri čez 60.200 m². Kupcu je na razpologo tudi ves inventar. Pojasnila daje: Slavko Lamprecht, Beograd, Hercog Stepana ul. 4. 916

Stanovanje

in dobra hrana za di-
jake. Maribor, Štros-
materjeva ul. 6. 997

Viničar

vesten in marljiv s 4 delavskimi močmi se sprejme do 1. septembra 1929, oddaljeno četrt ure od Glavnega kolodvora v Mariboru. Redi tri glave živine. Osebna predstava. Naslov v upravi 995

Prodajam se primorske posevne, vinograd in sedo-
nosnik, skupaj 17 oravov pri lepi cesti, pet
četrt ure od Maribora. Cena Din 350.000.
Vpraša se pri upravi Slov. Gor. odarja. 991

Dve diskritni srednji šol se sprejmeta poceni
na hrano in stanovanje. Zraven poučevanje
v šivanju. Aleksandrova cesta 12/II, Mari-
bor. 983

GRAZER MESSE

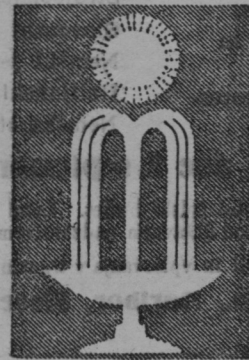
od 31. avg. do 8. septemb. 1929

Zdravi
človek

Razstava
tujkega
projeina

Reja
domače
živali

Telesni
šport na
Šta-
jerskem

**Gojitev zdravja
pri človeku in domači živali**

Veliki zabavni park

Naznanilo popolne javne razprodaje!

Josip Kostanjšek trgovec v Mozirju obvešča tem potom cenj. občinstvo da bode radi preselitve razprodal vso svojo zalogo raznega manufakturnega in drugega blaga potom javno razprodaje po zelo znižanih cenah. Ob priliki razprodaje ki bode trajala le še kratek čas, so cene za 10% do 30% znižane, ter vabim cenj. občinstvo k nakupu. Posebno opozarjam na veliko zalogo raznega sukna za moške obleke in veliko in lepo zalogo in izbiro volnenega blaga za ženske obleke. Požurite se tedaj, da ne zamudite te ugodne prilike, se za obilen obisk priporoča 979

Josip Rostanjšek, trgovec v Mozirju.

Zahvala.

Ni nam možno, zahvaliti se vsakemu posameznemu za mnoge izkaze ljubezni povodom smrti našega ljubljene brata in strica. Zategadelj prosimo, da vsi tem potom sprejeti blagovolijo našo prisrčno zahvalo; zlasti se zahvalimo vsem prijateljem in znancem, ki so prišli od blizu in daleč, da spremijo ljubljene pokojnika na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala tudi za krasne vence in druge izjave sočutja. 993

Podlehnik, avgusta 1929.

MITZI LACH.

Scherbaum^{oo} kruh je najboljši in zdrav!

Manufakturna trgovina ANTON MACUN - Maribor

Gospodarska ul. 10
**P
R
I
D
O
R
O
C
A**

blago za hmeljske vreče, izgotovljene moške obleke od Din 290.— naprej, dečke obleke od Din 99.— naprej, zimске vrhnje suknje od Din 330.— naprej. Istotako nudi vse vrste štofa, volne, barhenta, nepremočljivega platna, blaga za zimske plašče, konjske odeje in koce po izredno nizkih cenah.

Vsakdo se naj pred nakupom ogleda veliko zalogo ter se prepriča o nizkih cenah. 980

Majerja iščem za jesen s 4 delavskimi močmi, ki je popolnoma več vlnogradnih opravkov. Vpraša se pri Peitler Franju, Limbuš, 1000

Viničar neoženjen, zvest in delaven s spričevali se takoj sprejme. Dopisi se pošljejo na Fanni Potočnik, Rogaska Slatina. 982

Paromlin J. ZADRAVEC, SREDIŠČE

nudi svoje prvovrstne mlevske izdelke v zamenjavo za pšenico ter ima tudi stalno v zalogi originalno banatsko moko. Zamenja tudi rž in koruzo najugodneje. 990

Za 1 vrečo	85 kg	moke	Ogg	138 kg	pšenice
" "	" "	" "	Og	132 "	"
" "	" "	" "	I	114 "	"

Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj v Mariboru,

(odobren od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.)

Učni predmeti:

Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo,	Gozdarski zemljepis,
Trgovsko računstvo,	Blagoznanstvo,
Slovenska korespondenca in kontorna dela,	Slovenska stenografija,
Srbohrvaški jezik in korespondenca,	Strojepisje,
Nemška trgovca korespondenca,	Slovenski jezik,
	Nemški jezik,
	Italijanski jezik,
	Nemška stenografija.

Začetek dne 2. septembra 1929.

Lastni internat in lastni šolski buffet. Letni izpiti in izpričevala pod državnim nadzorstvom.

Prospekti in vpisovanja v trgovini trdke 886

RUD. LEGAT & Co., Maribor, Slovenska ulica št. 7
Telefon 100

Dva viničarja

se potrobujeta za vinogradsko posestvo dornovske grajske čine na strmcu blizu sv. Miklavža pri Ormožu, od katerih si lahko zdržuje eden 2 in eden 4 komade goveđi in morata imeti 3 in 6 delavcev. Vprašati je vsako sredo pri oskrbniku na Kajžarju pri Sv. Miklavžu ali pismeno na naslov: F. HAAS, Ptuj, Prešernova ulica 33. 969

Dobro, zdravo in po ceni domačo pijačo si sami napravite z esenco

Mostin.

Istotako dober rum s rumovim cvetom oboje dobite le v **Drogeriji Wolfram, Maribor** Slovenska ulica. 894

Oves pšenica, ječmen, rž, koruzo, vinski kamen in druge deželne pridelke kupuje po najvišjih dnevnih cenah M. Oset (poprej Ziegler) Maribor, Glavni trg 22. 994

Oglašujte

v Slov. Gospodarju.

Nova trgovina

Tekstilni Bazar, Maribor,

Vetrinjska ulica 15

nudi najceneje blago za obleke, svilene robce že od 20 Din naprej, cajgaste robce od 5 Din naprej itd.

876

2 trgovska pomočnika 2

za detajlno trgovino in skladišče jaje sprejme E. D. SUPPANZ, Pristava. Nastop 1. oktobra. 957

okopisani offeri z referencami

"JAVA" pšenična kava

je izvrstna, zelo redilna in okusna! Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju "JAVA" pšenične kave je kot darilo pridjana ena lepa skodelica za kavo. Kdor pošlje 2 Din v znakah dobi vzorec 100 gr "JAVA" pšenične kave poštnine prosto. Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika. **Pražarna kave "JAVA" K. D., Beograd, Lomina ulica 11/e**

Zahtevajte jo pri vseh trgovcih!

714

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi s neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 75.000.000.—
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge samci poleg rezery in hiš nad 3000 članov-posestnikov s vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.